

Univerzita Palackého v Olomouci

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Lukáš Kopunec

Souvislosti rozvoje dálkových turistických tras v České republice

Bakalářská práce

Vedoucí práce: prof. RNDr. Marián Halás, Ph.D.

Olomouc 2024

Bibliografický záznam:

Autor (osobní číslo):	Lukáš Kopunec (R210300)
Studijní obor:	Geografie
Název Práce:	Souvislosti rozvoje dálkových turistických tras v České republice
Title of thesis:	Background to the development of long-distance tourist routes in the Czech Republic
Vedoucí práce:	prof. RNDr. Marián Halás, Ph.D.
Rozsah práce:	56 stránek
Abstrakt:	Bakalářská práce se zabývá analýzou dálkových turistických tras v České republice. Úvodní část je věnovaná historii dálkových turistických tras ve světě. Dále se práce zabývá ekonomickým a ekologickým dopadem dálkové pěší turistiky. Stěžejní část bakalářské práce se zaměřuje na výzkum anketního šetření, analýzu a vývoj nejvýznamnějších dálkových turistických tras v České republice.
Klíčová slova:	Dálkové turistické trasy, pěší turistika, poutnictví, analýza, historie dálkových turistických tras, anketní šetření
Abstract:	The bachelor thesis focuses on the analysis of long-distance hiking trails in the Czech Republic. The introductory part is focused on the history of long-distance tourist routes in the world. Furthermore, the thesis is concerned with the economic and ecological impact of long-distance hiking. The main part of the bachelor thesis focuses on survey research, analysis and development of the most important long-distance hiking trails in the Czech Republic.
Key words:	Long distance hiking, hiking, pilgrimage, analysis, historie of long distance hiking, survey investigation

Prohlašuji, že jsem zadanou bakalářskou práci vypracoval samostatně pod vedením prof. RNDr. Mariána Haláse, Ph.D. a veškerou použitou literaturu a zdroje jsem řádně uvedl v seznamu citované literatury. V Olomouci dne 5 května 2024.

V Olomouci dne: 06.05. 2024

Podpis:

Poděkování:

Děkuji prof. RNDr. Marián Halás, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a vstřícnost při psaní této bakalářské práce a všem respondentům, jenž se zúčastnili mého anketního šetření.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Lukáš KOPUNEC**
Osobní číslo: **R210300**
Studijní program: **B0532A330021 Geografie**
Téma práce: **Souvislosti rozvoje dálkových turistických tras v České republice**
Zadávající katedra: **Katedra geografie**

Zásady pro vypracování

Dálkové turistické trasy, včetně jejich značení, existují v České republice mnohá desetiletí. Bakalářská práce se bude zabývat změnami v jejich využívání v období posledních 5-10 let, včetně zachycení trendů přicházejících ze zahraničí. Stěžejní část bude zaměřena na filozofické, ekonomické a ekologické souvislosti využívání dálkových turistických tras (poutnictví, nová ultralight filozofie, možný rozvoj venkova a služeb spojených s turistikou, udržitelné cestování, udržitelná turistika apod.). Součástí práce bude popis vývoje a filozofie využívání dálkových turistických tras ve světě a v České republice, v České republice včetně analýzy náročnosti stěžejních tras (délka, výškový profil apod.).

Rozsah pracovní zprávy: **5 000 – 8 000 slov**
Rozsah grafických prací: **Podle potřeb zadání**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

Cohen, E. 2003. Backpacking: Diversity and change. *Journal of Tourism and Cultural Change* 1-2, 95-110.
Collins-Kreiner, N., Kliot, N. 2017. Why do people hike? Hiking the Israel national trail. *Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie* 108 (5), 669-687.
Doi, K. 2011. Onto emerging ground. Anticlimactic movement on the Camino de Santiago de Compostela. *Tourism: An International Interdisciplinary Journal* 59 (3), 271-285.
Happ, E., Hofmann, V., Schnitzer, M. 2021. A look at the present and future: The power of emotions in the interplay between motivation, expectation and attitude in long-distance hikers. *Journal of Destination Marketing & Management* 19, 100527.
Kato, K., Prozano, R. N. 2017. Spiritual (walking) tourism as a foundation for sustainable destination development: Kumano-kodo pilgrimage, Wakayama, Japan. *Tourism Management Perspectives* 24, 243-251.
Nilsson, M., Tesfahuney, M. 2016. Performing the "post-secular" in Santiago de Compostela. *Annals of Tourism Research* 57, 18-30.
Vistad, O. I., Øian, H., Williams, D. R., Stokowski, P. 2020. Long-distance hikers and their inner journeys: On motives and pilgrimage to Nidaros, Norway. *Journal of Outdoor Recreation and Tourism* 31, 100326.

Vedoucí bakalářské práce: **prof. RNDr. Marián Halás, Ph.D.**
Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: 31. března 2023
Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2024

L.S.

---

doc. RNDr. Martin Kubala, Ph.D.
děkan

---

doc. Mgr. Pavel Klapka, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 31. března 2023

Obsah

Úvod a cíl práce.....	9
1 Metodika.....	10
2 Rešerše literatury.....	12
3 Historie vzniku dálkových turistických tras.....	13
3.1 Vznik moderních dálkových tras	13
3.2 Vznik moderních dálkových tras v Evropě	14
3.3 Vznik moderních dálkových tras v USA.....	14
4 Ekonomické a ekologické dopady dálkových turistický tras	16
4.1 Ekonomické dopady.....	16
4.2 Ekologické dopady	17
5 Výzkum dálkových turistických tras	19
5.1 Charakteristika dálkových turistů v České republice	19
5.2 Informace o absolventech dálkových tras	20
5.3 Motivace dálkových turistů.....	23
5.4 Porovnání výzkumů ve světě s Českou republikou	27
6 Vývoj a analýza dálkových tras v České republice	29
6.1 Vývoj a vznik dálkových tras na území České republiky.....	29
6.2 Analýza dálkové trasy Stezka Českém.....	30
6.2.1 Severní větev Stezky Českem.....	30
6.2.2 Jižní větev.....	31
6.3 Analýza dálkové trasy Hřebenovka	33
6.3.1 Hřebenovka západní Krušnohoří	34
6.4 Analýza dálkových tras Cyrilometodějská stezka.....	35
6.4.1 Cyrilometodějská stezka z Visly do Velehrad	36
6.4.2 Cyrilometodějská stezka ze Skalky u Trenčína do Velehrad	36
6.4.3 Cyrilometodějská stezka z Roztok do Velehrad.....	37
6.4.4 Cyrilometodějská stezka z Olomouce do Velehrad	38
6.4.5 Cyrilometodějská stezka z Hodonína přes slovanské hradiště v Mikulčicích ke kapli sv. Klimenta.....	39
6.5 Analýza dálkové trasy E10.....	40
Zhodnocení výsledků a závěr	42
Summary	44
Seznam literatury a zdrojů	45
Seznam použitých zkratk	48

Seznam grafů, obrázků a příloh	49
Seznam grafů:	49
Seznam obrázků:	49
Seznam příloh:	50
Přílohy	51
Příloha č. 1	51
Příloha č.2	55

Úvod a cíl práce

Chůze je nejpřirozenější lidský pohyb, díky němuž se lidé od nepaměti vydávají na dlouhé pěší trasy, při kterých jsou schopni ujít více než 1000 kilometrů a strávit i několik měsíců chůzí.

Na začátek práce je potřeba si definovat, kdo jsou to dálkový turisté. Dálkový turisté mají mnoho názvů, anglicky se převážně přezdívají Thru-hikers, jedná se o tzv. pod skupinu turistů, která je nejčastěji definovaná jako turista, jenž ujde dlouho trasu z bodu A do bodu B od začátku až dokonce, přičemž si vybavení nese celou cestu v batohu na zádech. Potřeba je také uvést, že nezáleží na vzdálenosti, ale na tom jestli turista ujde celou trasu na jednou. Také existuje skupina dálkový turistů, jenž se vydávají na dálkovou trasu po částech a anglicky se nazývají Section-hikers.

Mnoho odborných článků rozlišují mezi dálkovým turistou a poutníkem, ale to podle mého názoru není v současnosti třeba. Jak se dozvíte i z téhle bakalářské práce dálkový turisté a poutníci jsou si čím dál více podobní. Poutník už nevykonává pouť pouze z náboženského hlediska, ale spíše v důsledku nespokojenosti se svým životem, zaměstnáním, anebo životním stylem. Podle Collins-Kreiner, N. (2010) si řada badatelů uvědomuje, že vazby mezi cestovním ruchem a poutnictvím jsou nejasné, rozmazané a špatně klasifikované a celkově lze říci, že dosavadní literatura ukazuje, že rozdíly mezi dálkovými turisty a staromódním poutnictvím se zmenšují, ačkoli vědci stále váhají, zda v tomto ohledu vyslovit jednoznačné tvrzení. Například Digance (2006) tvrdí, že „ačkoli existuje mnoho podobností mezi poutníkem a dálkovým turistou, tvrdí, že motivace k vykonání pouti jako 'aktu víry' je pro tradiční náboženské poutnictví zásadní a v moderním sekulárním poutnictví chybí.“ Toto dělení však zároveň přináší určité obtíže a nutí k zamyšlení, zda vůbec existuje nějaký smysluplný reálný rozdíl.

Tato bakalářská práce je zaměřena na souvislosti rozvoje a vývoje dálkových tras v České republice. Hlavním cílem bakalářské práce je analýza vybraných dálkových tras v České republice, pomocí multikriteriální analýzy, přičemž jsem zjišťoval náročnost dálkové trasy a její charakteristiku. Stěžejní část se též zabývá vývojem a historií dálkových tras ve světě, ale především u nás. V bakalářské práci jsem se snažil zjistit charakteristiku a motivaci dálkových turistů k vykonání dálkové trasy v České republice a výsledky jsem poté porovnával s vybranými odbornými zahraničními články zaměřující se na motivaci dálkových turistů. Dalším cílem bylo zjistit ekonomický a ekologický vliv dálkových turistických tras.

1 Metodika

Prvním krokem ke zpracování bakalářské práce, bylo nastudování odborných prací a webů týkajících se dálkových tras. Poté jsem stanovil cíle a rozhodl jsem se vytvořit anketní šetření a multikriteriální analýzu dálkových tras.

Pro získání dat do anketního šetření bylo potřeba si zvolit jakým způsobem bude docházet ke sběru dat a také jakým způsobem bude probíhat zpracování získaných poznatků. Získat data pro anketní šetření jsem se rozhodl, pomocí online dotazníků, jež jsem vytvořil ve webové aplikaci ArcGIS Survey 123. Rozhodl jsem se pro online dotazník v důsledku finanční a hlavně časové nenáročnosti, protože jsem se zabýval konkrétním tématem ke kterému nemá většinová populace vztah a bylo by velmi náročné a téměř nemožné najít respondenta na ulici, jež se zajímá dálkovými turistickými trasami, a proto jsem se rozhodl pro online dotazník. Dotazník jsem v průběhu měsíce listopad rozesílal do facebookových skupin zaměřených na turistiku a poutnictví. I když chápu, že sociální sítě nejsou používány celou populací přišly mě jako nejlepší možnost k šíření dotazníků.

Anketu jsem sestavil pomocí odborné literatury ze zahraničí, které se zabývaly podobnými tématy jako moje práce. Snažil jsem se, aby se otázky co nejvíce podobaly a daly se mezi sebou porovnat. Poté jsem anketu rozeslal do již zmíněných facebookových skupin a po shromáždění potřebného počtu dat od respondentů jsem zkontroloval a následně protřídil odpovědi. Díky tomu, že jsem pracoval v ArcGIS Survey 123 bylo velmi lehké statisticky zpracovat data a vytvořit z nich tabulky a různé grafy. Vzhledem k průzkumné povaze této studie a také tím, že vznikla podle odborné literatury nebylo provedeno testování spolehlivosti a validity dat.

Anketní šetření mělo dva cíle: zaprvé prozkoumat charakteristiky turistů, jako je věk, pohlaví a socioekonomický status, a analyzovat motivaci turistů. V anketním šetření jsem jako první vytvořil filtrační otázku na, kterou museli respondenti odpovědět zdali mají zkušenost s dálkovým turistickým pochodem nebo poutí, což bylo podmínkou pro účast v dotazníkovém šetření, aby byl získaná reprezentativní vzorek. Další otázky se týkali základní statistické charakteristiky populace ohledně věku, kde jsem vytvořil tři věkové skupiny, které jsem rozdělil na 0 až 17 let, 18 až 64 let a 65 let více. (Pro takové rozdělení jsem se rozhodl, protože jsem chtěl zjistit kolik osob se nachází v jakých produkčních skupinách. Pro větší šanci získat respondenty v předproduktivní skupině jsem se rozhodl zvýšit věk na 17 let) Jako další charakteristiky jsem se rozhodl zvolit pohlaví a vzdělání. Celkově se anketního šetření zúčastnilo 225 respondentů z nichž 187 splňovalo požadavky anketního šetření. V hlavní části dotazníku následovalo 12 otázek, které se vztahovali ke vztahu a motivaci respondentům k dálkovým trasám. Závěrečné otázky se zabývali ekologickou udržitelností a ultralight filozofii, a sloužily pro statistické znázornění v kapitole číslo 6. Ekonomické a ekologické dopady dálkových turistických tras. Všechny otázky, kromě kolik utratíte za ultralight produkty byly povinné.

Pro analýzu vybraných dálkových tras v České republice jsem se rozhodl udělat multikriteriální analýzu. Zaprvé jsem pro zobrazení liniového prvku dálkové trasy použil vyexportovaný soubor gpx, který jsem exportoval z Map.cz. Gpx jsem v programu QGIS exportoval do shapefilu, abych s trasami mohl dále pracovat. Poté jsem stáhl body obchodů, pohostinství a ubytování z openstreetmap díky aplikaci HOT export tools. Obchody, pohostinství a ubytování jsem nahrál do QGISu. Vytvořil jsem buffer, který vytyčoval vzdálenosti 2,5 km na obě strany od linie dálkové trasy. Vzdálenost 2,5 km jsem zvolil, protože je to vzdálenost, kterou je turista

schopen ujít tam i zpět přibližně za hodinu a není to pro něho velká zacházka. Poté jsem pomocí vytvořeného bufferu a pomocí funkce clip vymazal obchody, pohostinství a ubytování které byly mimo buffer. Dále jsem v QGISu použil plugin GRASS a funkci v.net, která mě umožnila propojit sítě, obchody, pohostinství a ubytování, které se nenacházeli přímo na linii dálkové trasy. Nakonec jsem vytvořenou síť nahrál do ArcGISu Pro a v atributové tabulce odstranil spojovací čáry, které vznikly funkcí net a poté pro zbytek, který byl rozdělený podle vzdálenosti od bodů jsem vypočítal vzdálenost pomocí funkce calculate geometry. Výsledek jsem zkopíroval do Excelu, kde jsem vzdálenost menší než 5 km odstranil, protože se jednalo o obchody, pohostinství a ubytování, jenž se nacházejí v jedné obci, anebo v blízkosti a výsledky by kvůli tomu byly zkresleny. Nakonec jsem vypočítal průměr. Jako pohostinství v analýze jsou zvoleny: restaurace, fastfoody, kavárny a hospody.

Pro multikriteriální analýzu jsem si zvolil osm kritérií, které jsou podle mě nejvíce důležité a přidělil jsem jim různou váhu od 1= vůbec není důležité, po 5= velmi důležité. Poté jsem vytvořil ke zvoleným kritériím podkritéria, kterým jsem přidal hodnotu 1 až 3, přičemž hodnota 1 znamená nízkou náročnost a hodnota 3 vysokou náročnost. Jako první kritérium jsem zvolil vzdálenost, které jsem dal váhu 5, protože podle mě je náročnost přímo úměrná vzdálenosti, kterou musíme urazit. Další kritérium jsem zvolil průměrnou vzdálenost od obchodu, které jsem přiřadil váhu 5, protože čím větší je vzdálenost mezi obchody tím toho turista musí více nést a zvyšuje se tím váha batohu. Poté jsem vybral kritéria průměrná vzdálenost od pohostinství a průměrná vzdálenost od ubytování, kterým jsem přiřadil váhu 3, protože podle mého názoru nejsou ubytování a pohostinství, tak podstatné a jedná se spíše o potřebu pohodlnosti turistů, než na čem by byl turista závislý při dálkovém pochodu. Jako paté kritérium jsem zvolil převýšení s hodnotou 4 a poté převýšení na 25 km s hodnotou 5, kterému jsem dal vyšší hodnotu, protože vystihuje průměr kolik za jeden den ujde méně zdatný turista a není, tak zkreslené jako celkové převýšení, které může být vysoké v důsledku vzdálenosti, ale na přepočítání na km může být stejné jako trasa co má 100 km. Poslední dvě kritéria jsem zvolil počet dní za kolik je schopen turista dokončit dálkovou trasu. Počet dní je určeno dle průměru kilometrů, jenž turista ujde za den. Rozhodl jsem se tedy určit dvě kritéria a to pro méně zdatné turisty, co za den ujdou 25 km a pro zdatnější turisty, jenž nemají problém za den ujít i 35 km. Hodnotu pro tyto dvě kritéria jsem zvolil 5, protože počet dní chůze má vliv na únavu i na fyzickou a psychickou zátěž organismu. Jakmile jsem měl zvolené kritéria a zpracovaná data z QGISu a ArcGISu, mohl jsem v Excelu začít s multikriteriální analýzou. Vypočítal jsem nejmenší a největší možnou hodnotu indexu náročnosti a poté vytvořil tři intervaly. První interval byl 35 až 55 do kterého spadaly ty nejlehčí dálkové trasy. V druhém intervalu byli středně náročné dálkové trasy s hodnotami 56 až 77 a v třetím nejnáročnější dálkové trasy s hodnotami 78 až 99.

Poté jsem vytvořil výškový profil z vyexportovaného shapefile dálkové trasy z QGISu a nahrál do ArcGISu pro a pomocí funkce create chart jsem vytvořil profile graph neboli česky profilový graf.

Mapový podklad byl vytvořen se snímkem digitálního modelu reliéfu, který byl stažen se stránky NASA earth DATA, poté jsem udělal reklasifikaci. Výškové body, krajská města a řeky byly převzaty z ArcČR 500 a mapa byla vytvořena v souřadnicovém systému S-JTSK / Krovak East North.

Převýšení a vzdálenost byly převzaty z webu Mapy.cz. Celkové převýšení bylo vypočítáno z vystoupaných a sestoupených metrů.

2 Rešerše literatury

Jako zdroj pro práci byli zvoleny převážně zahraniční odborné články a internetové zdroje. Jako první odborné práce z nichž jsem čerpal, byly práce jenž se zabývali historií dálkových turistických tras od autorů Jiří Šubrt (2016) a Nilsson, M., Tesfahuney, M (2016). Dále jsem se zabýval vznikem moderních tras, přičemž jsem definoval pomocí odborné literatury od autorů Elsrud, T (1998) a Crowley, Richard (2018) dva odlišné směry vývoje a to Evropský a Americký. Jsem si vědom existence dalších směrů ve vývoji moderního poutnictví či dálkového putování, jež jsou rozlišné od Evropského a Amerického směru, jako jsou náboženské poutě na Blízkém východě nebo v jižní a západní Asii, ale nejedná se o směry, které by ovlivnily moderní vývoj dálkových tras u nás a v Evropě, a proto nebyli zahrnuti do téhle práce. Pro popis vzniku moderních tras v Evropě a v USA, jsem pracoval ze zdroji jenž pocházeli převážně z internetových článků.

Další část bakalářské práce se zaměřovala na ekonomické a ekologické pozitivita a dopady dálkových tras. Podle autorů Moore, R. L., K. Barthlow (1998) většina dálkových turistů na dálkové trase utratí od 1 dolaru až po více než 75 dolarů za den a celkové ekonomické dopady stezek se odhadují na více než milion dolarů ročně. Pozitiva dálkových trasa převažují také v Evropě, například na Santiago de Compostela se většina poutníků ubytovává ve speciálních ubytovnách, nakupují v místních obchodech a navštěvují kavárny a restaurace. Celkový zisk ve Španělské oblasti Galicie se v roce 2010 pohyboval od 59 milionů dolarů až po 100 milionů dolarů. Výzkum ukazuje, že pro růst HDP i pro zaměstnanost převážně v maloobchodě a v turistických službách má pout' významný dopad (Graave, Elisabeth J.E; Klijs, Jeroen, Heijman, Wim 2017).

Podstatným ekonomickým činitelem na dálkových trasách je také vybavení, za které jsou schopní turisté utratit mnoho peněz. Podstatné pro vývoj vybavení na dálkových trasách byl vznik filozofie Ultralight hiking, jenž popisuje odborný článek od autora Gross, Rachel S (2022).

Z ekologického hlediska bylo pro dálkové turisty nejvíce problémové globální oteplování. Největším problémem změny klimatu je sucho a následné požáry, jenž ohrožují pohyb turistů, kteří musí vymýšlet nové alternativní trasy, aby se požárům vyhnuli. Podle Kato, K., Prozano, R. N (2017) mají dálkový turisté pozitivní vliv na ochranu přírody. Díky rozvoji japonské poutní stezky Kumano Kodo se začali místní obyvatelé školit v ochraně přírody a tím započal rozvoj místních komunit, také vznikly dobrovolnické skupiny, které se zabývají údržbou stezky a ochranou okolní přírody.

Základem kapitoly výzkumu dálkových tras byli čtyři vybrané články, které se zabývali charakteristikou dálkových turistů a jejich motivacích k vydaní se na dálkovou trasu. Většina dálkových turistů uvedlo, že je nejvíce motivuje pobyt a relaxace v přírodě, trávení času s přáteli, anebo odpočinek od zaměstnání a hledání smyslu života. Náboženství nebylo podstatné pro moderní dálkové turisty, ale ani pro poutníky. Čerpáno bylo z odborných článků od Nilssna a Tesfahuneyho (2016), Collins-Kreiner a Kliot (2017), Vistad, O. I., Øian, H., Williams, D. R., Stokowski, P (2020) a Happ, E., Hofmann, V., Schnitzer, M (2021).

V poslední kapitole o vývoji a analýze dálkových tras u nás, bylo převážně pracováno z internetovými články, jelikož neexistovala, anebo se nedala sehnat žádná odborná literatura,

jenž by se zajímala touto problematikou. Proto jsem nejvíc čerpal z webových stránek dálkových tras.

3 Historie vzniku dálkových turistických tras

Poutnictví je nejen jedním z nejstarších a nejznámějších kulturních a religiózních fenoménů v Evropě, ale také jedním z nejznámějších kulturních náboženských fenoménů na světě a jednou z nejstarších forem cestovního ruchu. V posledních desetiletích v Evropě i ve světě dochází k nárůstu dálkových turistických tras a poutí (Nilsson, M., Tesfahuney, M 2016).

Počátky dálkových peších tras, neboli poutí sahají do raného středověku. První záznamy o dálkových peších trasách, nebo poutích pochází ze 4. století, kdy začali do Palestiny a především do města Jeruzalém proudit z latinského západu skupiny křesťanských poutníků, kteří chtěli vidět na vlastní oči místa, kde se odehráli důležité události Nového a Starého zákona (Jiří Šubrt 2016).

Hlavním rozvoj poutnictví započal, v 11. až 12. století, vybudováním románské katedry sv. Jakuba v Santiagu de Compostela v roce 1078 a také díky králům Sancha II. Kastilského a Alfonse VI. kteří zpřístupnili cestu do Santiagu de Compostela poté co získali pod svůj vliv území Navarry a León po porážce Maurů (CAMINO WAYS 2023).

Ve 12. století Aymeric Picaud začal psát tzv. Codex Calixtinus, což byl první cestopis a průvodce na Camino de Santiago. V té době už do Santiagu de Compostela začalo proudit tisíce lidí ročně (CAMINO WAYS 2023).

Ve 12. století byla pouť tak slavná, že se rozhodli tehdejší panovníci z Francie Ludvík VII, ze Španělska Filip II a z Leonu a Kasteli Alfons VII vydat do Santiagu (PILGRIM c2019).

Ve 14. století se začal počet poutníků snižovat a to kvůli politickým i ekonomickým problémům. V 15. století začaly v Evropě sílit náboženské nepokoje a morová epidemie a poutnictví defacto zaniklo. Až v roce 1884 kdy byly znovuobjeveny ostatky svatého Jakuba, jenž Papež Lev XIII prohlásil za původní ostatky, začali opět poutníci proudit do Santiagu de Compostela (PILGRIM c2019).

Začátkem 90. let 20. století započala obnova poutí do Santiagu de Compostela. Cesta musela být znovu vytyčena, protože část cesty již neexistovala. O obnovu pouti se postaral kněz Elias Valiña, který začal v 80. letech pracovat na značení nové tras, které se snažil vytyčit tak, aby se co nejvíce podobaly těm středověkým (CAMINO WAYS 2023). V roce 1993 byla trasa zapsána na seznam světového dědictví UNESCO. Podle statistik se na Camino de Compostela vydalo v roce 2023 446 038 poutníků, což je rekordní počet. (OFICINA DE ACOGIDA AL PEREGRINO 2023).

3.1 Vznik moderních dálkových tras

Moderní dálkové trasy začali ve světě vznikat ve dvou nezávislých proudech, a to evropském, který ze začátku byl podpořen poutními cestami a obdobím romantismu, díky němuž lidé začali objevovat přírodu a americkým směrem, který vznikl v důsledku nespokojenosti mládeže s americkým životním stylem a také v potřebě odpočinku od stresu moderního života (Elsrud, T 1998). Mnoho lidí v USA uvedlo, že se na dálkovou trasu vydaly z důvodu nespokojenosti se svým životem. Životní styl dálkových peších tras se stává čím dál víc populárnější a rozšiřuje se po celém světě (Crowley, Richard 2018).

3.2 Vznik moderních dálkových tras v Evropě

Turistika jak ji známe dnes se v Evropě stala populární na konci 18. století v období romantismu, který díky spisovatelům a malířům vyobrazoval krásy krajiny odlehlých a divokých míst. Postupně vznikly turistické kluby, které začali značit první turistické trasy. Na rozvoj turistiky v Evropě měla vliv, též průmyslová revoluce. Začaly se budovat železnice a díky tomu se turistům zpřístupnily vzdálenější a atraktivnější místa, na což lidé začali chodit do přírody pro potřebný odpočinek od náročné práce v továrnách (Silverlight 2021).

První dálkové turistické trasy začali v Evropě vznikat již na počátku 20. století jako například Švédská dálková trasa Kungsleden, nebo i Česko-Německá dnes i Polská modrá hřebenovka. Hlavní rozvoj dálkových peších tras započal po 2. světové válce a to hlavně v západní a jihozápadní Evropě. První dálkové trasy vznikly pod názvem Grandes routes neboli Grande Randinnés zkráceně značeno GR. První značené dálková trasa vznikla v roce 1947 kdy vznikl první dálkový usek GR 3, zajímavostí je, že v té době měřila GR 3 pouze 28 km a dnes měří 1311 km. V současnosti jsou GR dálkové trasy vyznačovány v 7 státech (MY TRAILS 2023). Další významné dálkové trasy začali vznikat na počátku 90 let například Evropské dálkové trasy, které se značí E1 až E12, jenž začali vznikat v roce 1995 (EUROPEAN RAMBLERS ASSOCIATION c2024).

Největší vliv na popularitu moderních dálkových tras v Evropě měla poutní cesta Camino de Compostela, která se opět popularizovala v 90. letech 20 století.

V posledních 20 letech v Evropě započal boom peších dálkových tras, které vznikaly hlavně díky inspiraci z dálkových tras z USA například Hexatrek ve Francii, Via Dinarica na Západní Balkáně, anebo Alpe adria trail.

3.3 Vznik moderních dálkových tras v USA

Dálkové trasy v USA vznikly odlišným způsobem než v Evropě. V USA neexistovaly žádné významné poutní cesty, a tak hlavním důvodem počátků dálkových tras bylo rozsáhlé odcizení západní mládeže od společnosti. Mladí lidé se pokoušeli o vytvoření alternativních cest, jako bylo toulání se po USA z něž se částečně vyvinulo dálkové putování. Ke konci 20. století míra odcizení mohla do značné míry ustoupit, ale stres a nejistota moderního života jsou stále dezorientujícím faktorem, který mladé lidi motivuje, aby si vzali „time out“ (Elsrud, T 1998).

Dle Elsruda, (2021) současní dálkový turista tíhnou k ideologii tuláctví a napodobují styl, nebo formu cestování charakteristické pro tuláka i když jsou mezi nimi rozdíly.

První dálková pěší trasa v USA s názvem John Muir trail vznikla v roce 1938 po mnohaleté výstavbě v pohoří Sierra Nevada. Stezka byla pojmenována po přírodovědci, spisovateli a řediteli klubu Sierra, který v roce 1914 zemřel, na což se členové klubu rozhodli vybudovat a pojmenovat stezku po jeho jméně. Stezka byla vybudována, aby byla sjízdná pro muly i koně (AMERICAN MULE MUSEUM c2023).

Důležitým faktorem v USA ve vývoji dálkových tras, nebyl John Murai trail, ale Apalačská stezka, kterou založil MayKaye, který tvrdil, že máme vrozené spojení s divočinou a snažil se vypořádat s rychle rozvíjející se společností. V roce 1922 vydal knihu A Great Trail from Maine to Georgie. Kniha byla velmi populární a v následujících desetiletích začali dobrovolníci budovat 2 000 mil dlouhou stezku, první přechod celé trasy se uskutečnil v roce 1948 (GREEN BELLY 2020). Od té doby začali v USA vznikat další dálkové trasy jako jsou Pacific crest trail nebo Continental divide trail. V roce 1968 vznikl zákon o systému národních stezek. V

současnosti národní stezky tvoří více než 50 000 mil. Popularita dálkových tras v USA se rapidně zvyšuje, k přechodu Pacific crest trailu je zapotřebí povolení, v roce 2013 požádalo o povolení na přechod 1 879 turistů a v roce 2022 už to bylo 7 852 turistů, také se zvyšuje zájem o povolení na přechod Pacific crest trail po částech v roce 2022 o to požádalo 3 023 lidí (PACIFIC CREST TRAIL ASSOCIATION c1998-2024).

O popularitě dálkových tras v USA dokazuje Apalačská stezka na kterou se vydá za rok přes 3 miliony turistu, ačkoliv někteří dálkový turisté se vydávají na dálkovou trasu po částech celou trasu ročně dokončí až 3 000 z nich (APPALACHIAN TRAIL CONSERVANCY c2024).

4 Ekonomické a ekologické dopady dálkových turistických tras

4.1 Ekonomické dopady

Ekonomické dopady dálkových turistických tras se můžou lišit v závislosti na samotných stezkách, turistech, velikosti a struktuře místního hospodářství. Zdá se, že úroveň výdajů dálkových turistů je ovlivněna zejména tím jak daleko cestují, aby se dostali na stezku jak dlouho na ní zůstávají a jaký typ ubytování preferují. Bylo zjištěno, že výdaje dálkových turistů za den se pohybují od méně než 1 dolaru až na více než 75 dolarů. Celkové ekonomické dopady jednotlivých stezek se odhadují na více než milion dolarů ročně a jeden americký stát odhaduje, že na rekreaci na stezkách na jeho území se ročně utratí přes 400 milionů dolarů (Moore, R. L., K. Barthlow 1998).

Ekonomická pozitivita dálkový tras, převažuje i v Evropě, například na Cestě Santiago de Compostela se většina turistů ubytovává v turistických ubytovnách španělsky nazývané albergues, navštěvují restaurace a kavárny a nakupují v místních obchodech. Celkový zisk z pouti v autonomní oblasti Galicie se v roce 2010 pohyboval od 59 milionů EUR až po 100 milionů EUR. Nejvíce zisku HDP bylo z maloobchodu a turistických služeb. Díky pouti do Santiago de Compostela vzniklo v Galicii 1 365 až 2 160 pracovních míst. Výzkum ukazuje, že pro růst HDP, i pro zaměstnanost převážně v maloobchodě a v turistických službách má pouť významný dopad (Graave, Elisabeth J.E; Klijs, Jeroen, Heijman, Wim 2017).

Z výzkumu poutní cesty Kumano Kodo v Japonsku vyplívá, že poutní stezka má vliv na rozvoj místních komunit a ekonomiky. Obyvatele se začali vzdělávat, budovat ubytování, prodávat místní produkty, poskytovat dopravní spojení a provázet turisty po místních stezka (Kato, K., Progano, R. N 2017).

Mezi největší výdaje na dálkových turistických trasách jsou výdaje za vybavení. V roce 1994 američtí dobrodruzi Ray a Jenny Jardineovi zdolali PCT s velmi lehkými batohy, základní váhu batohu dostali pod 4 kg a vydali k tomu několik průvodců. Díky tomu vznikla nová filozofie anglicky nazývaná ultralight, která umožnila turistům cestovat s menším úsilím. Ze začátku se ultralehké vybavení vyrábělo doma. Podomácku vyrobené vybavení se začalo dostávat na trh, čehož si všimli i velké firmy a kolem roku 2000 se začalo vybavení vyrábět i průmyslově. Jednalo se například o firmy Golite, Gossamer gear nebo Osprey, které začali vymýšlet nové materiály, aby do cílů co nejlehčího a nejpevnějšího materiálu. Argumenty k odlehčení batohu byli hlavně možnost jít rychleji, ujít více kilometrů a menší tlak na tělo a tím i snaha předejít zdravotním problémům. Uživatelé turistického vybavení změnili obchod s outdoorovým vybavením díky tomu, že přišli s vlastními návrhy. Spíše než firmy vyrábějící vybavení to byly časopisy, sportovci a především diskuse na internetových fórech, které popularizovaly ultralehké vybavení. (Gross, Rachel S 2022) V současnosti ve světě existuje mnoho výrobců ultralehkého vybavení, jedná se o velké firmy, ale i malé výrobce. Začali vznikat nové eshopy a kamenné obchody, které se zaměřují pouze na ultralehké vybavení jsou to například eshopy Ultralight outdoor gear nebo Ultralight outdoor. Dokonce existují i české eshopy Gramino nebo Pod 7 kilo zaměřující se na ultralehké vybavení. Jak jsem se dozvěděl i z mého výzkumu turistů jsou schopni za ultralehké vybavení utratit mnoho peněz. Přibližně třetina respondentů v mém výzkumu uvedla, že za ultra lehké vybavení utratila 5 až 20 tisíc a přibližně čtvrtina více než 20 000 Kč a z toho 75 % uvedlo, že preferují nakupovat v českých eshopech (vlastní zpracování 2024).

Mezi další ekonomické činnosti na dálkových trasách patří tvorba knih, dokumentů a dokonce i propagačního zboží, které slouží k podpoře asociací, které se starají o dálkové trasy. U nás například existuje projekt v rámci programu Lesy pro život, díky němu mají Lesy ČR v plánu postavit 20 útulen (LESYČR 2024), anebo projekt od společnosti Kofola Stezky z lásky. Projekt se zaměřuje na opravy infrastruktury stezek vyznačených Klubem českých turistů (KOFOLA 2023).

Ve světě existuje pojem trail angels, což jsou lidé, kteří nabízejí dálkovým turistům různé služby jako jsou ubytování anebo přímo na trailu zásobování pitnou vodou a jídlem. Díky tomu v USA vznikají různé komunity. Většinou jsou tyto služby nabízeny zdarma, nebo za dobrovolný poplatek (PACIFIC CREST TRAIL ASSOCIATION c 1998-2024). I u nás existují dobrovolníci, kteří pomáhají turistům na příklad v Rychlebský horách vzniklo několik samoobslužných barů, které fungují na systému důvěry. Na Stezce Českem existují také trail angels, kteří poskytují ubytování. Trail angels se dají najít na webu Stezky Českem kde jsou rozdělení podle etap a jsou na ně uvedeny kontakty (STEZKA ČESKEM c2021).

4.2 Ekologické dopady

Vliv změny klimatu a globálního oteplování má vliv na dálkové turistické trasy. Největším problémem změny klimatu na dálkových trasách je sucho. Potoky na které se turisté dříve spoléhají mohou být kvůli nižší sněhové pokrývce na konci jara vyschlé. Kvůli menší sněhové pokrývce klesá podzemní voda, která není dostatečně doplňována a v důsledku toho jsou jarní a letní průtoky řek minimální. Snížení dostupnosti vody v divočině v budoucnu může způsobit, že plánování dálkových tras bude náročnější (SARAE, KENNA 2020).

Sucho nezpůsobuje pouze nedostatek vody, ale i zvyšuje riziko požárů, mnoho turistických organizací muselo zavést alternativní trasy, aby se vyhnuli uzavírkám způsobeným požárem. Hustý kouř nejenže zakrývá výhledy, ale na mnoho místech je dusivý, takže pěší turistika je v těchto místech nebezpečná (SARAE, KENNA 2020).

Dalším problémem změny klimatu je nepříznivé a těžko předvídatelné počasí, které může dálkové turisty překvapit například sněhovými bouřemi na konci léta, nebo rostoucí silou bouří (SARAE, KENNA 2020).

Místní komunita na poutní cestě Kumano Kodo v Japonsku se snaží, aby okolí poutních tras bylo co nejvíce udržitelné. Díky Kumano Kodo se začal vytvářet základ pro udržitelný rozvoj prostřednictvím cestovního ruchu, jako jsou procházky zaměřené na ochranu přírody a na udržitelnost, školení místních průvodců, filozofie a rozvoj místních komunit. Mnoho částí stezek byli na poutní cestě Kumano Kodo vystaveno erozi v důsledku strmých svahů a vysokých srážek. Díky tomu vznikla v regionu organizace pro dobrovolníky, jenž se zabývá ochranou a údržbou stezky i ochranou přírody (Kato, K., Prozano, R. N 2017).

V České republice existuje program uklidme Česko, který spolupracuje se Stezkou Českem a s Klubem českých turistů a díky tomu se turisté každoročně vydávají na turistické trasy a sbírají odpad (UKLIDME ČESKO).

Stezka Českem podporuje filozofii Leave no trace, neboli nenechávej stopy. Jedná se o filozofii, která lidem radí jak se mají v přírodě chovat, aby přírodu ponechali v takovém stavu v jakém byla. Hlavní téma filozofie jsou: plánuj a připrav se předem, zanech vše, tak jak si našel, choď a nocuj na odolném povrchu, minimální vliv ohně, respektuj volně žijící zvířata, neodhazuj

odpadky a uklid' nepořádek, bud' ohleduplný k ostatním návštěvníkům (STEZKA ČESKEM c2021).

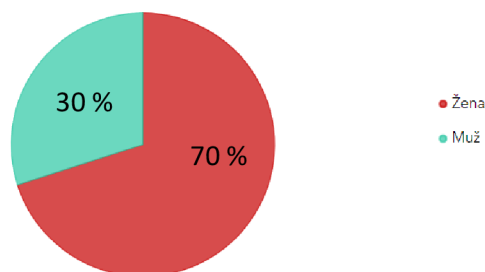
Jak jsem se dozvěděl i z mého anketního šetření příroda je pro dálkové turisty důležitá, což i uvedlo přes 94 % respondentů a motivuje je k tomu se vydat na dálkovou trasu, také 82 % respondentů uvedlo, že si myslí že dálková pěší turistika je ekologicky udržitelnější než jiné typy turistiky a cestovního ruchu (vlastní zpracování 2024).

5 Výzkum dálkových turistických tras

Výzkumů na téma charakteristiky a motivaci turistů na dálkových turistických tras ve světě proběhlo mnoho, na druhou stranu v České republice mnoho výzkumu a šetření neproběhlo, proto jsem se rozhodl vytvořit anketní šetření založené na podobných zahraničních člancích a vytvořit podobné otázky, abych je mezi sebou poté mohl porovnat a zjistil jaké jsou rozdíly mezi dálkovými turisty ve světě a v České republice.

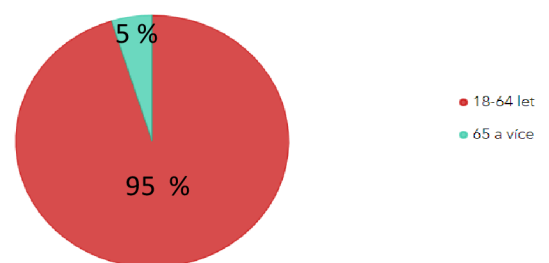
5.1 Charakteristika dálkových turistů v České republice

Respondentů, jenž se rozhodlo zúčastnit anketního šetření bylo celkem 225 z toho 187 splnilo filtrační otázku máte zkušenost s dálkovým turistickým pochodem, z toho bylo 131 žen (70 %) a 56 mužů (30%). Podle věkové skupiny se respondenti dělili 18 až 64 let, kterých bylo 178 (95%) a 65 let a více již bylo 9 (5%) ve věkové skupině 0 až 17 let nebyl žádný respondent. Podle vzdělanosti mělo nejvíce respondentů vysokoškolské vzdělání a to 101 (57%), poté 65 (35%) respondentů mělo úplné střední vzdělání s maturitou, anebo vyšší odborné a 16 (8%) střední vzdělání bez maturity. Pouze základní vzdělání neměl žádný respondent.

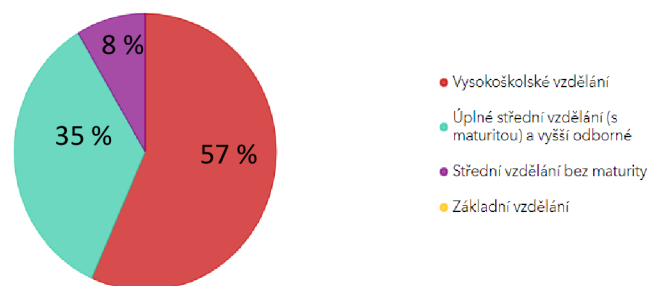
Graf. č. 1 pohlaví respondentů

zdroj: (ArcGISSurvey123, vlastní výzkum)

Graf. č. 2 Věkové kategorie respondentů

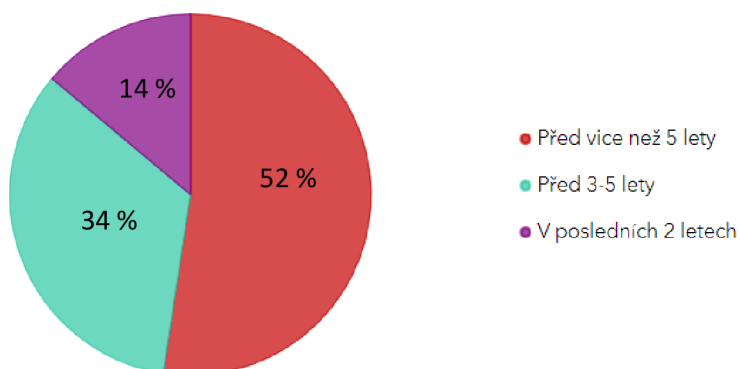
zdroj: (ArcGISSurvey123, vlastní výzkum)

Graf. č. 3 Vzdělání respondentů

zdroj: (ArcGISSurvey123, vlastní výzkum)

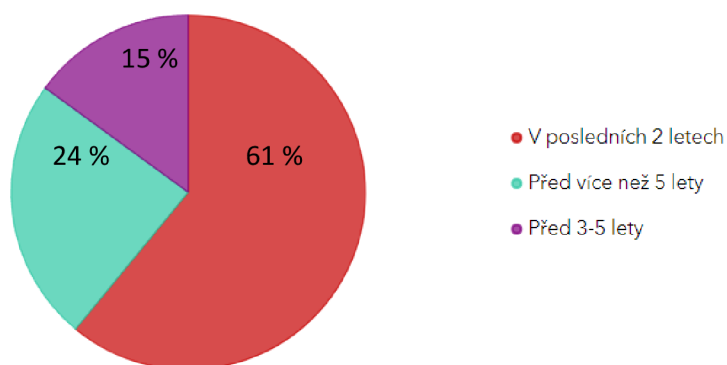
5.2 Informace o absolventech dálkových tras

Graf. č. 4 Kdy jste se poprvé dozvěděli o dálkových trasách

zdroj: (ArcGISSurvey123, vlastní výzkum)

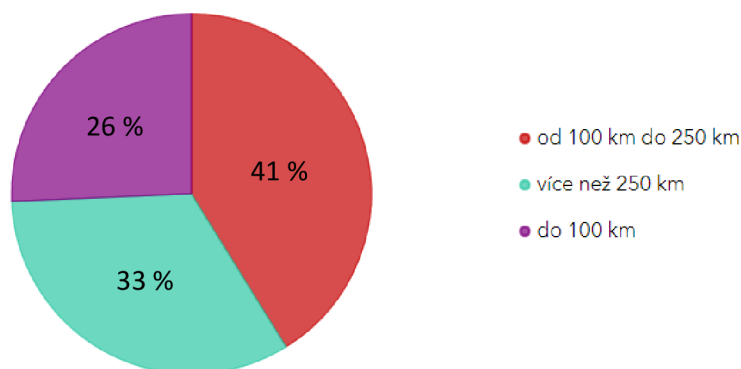
Z grafu číslo 4 jsem se dozvěděl, že nejvíce respondentů se poprvé o dálkové trase dozvědělo před více než 5 lety, což bylo 98 (52 %) respondentů. Před 3 až 5 lety se o dálkových trasách dozvědělo 63 (34 %) respondentů a v posledních 2 letech to bylo 26 respondentů (14 %).

Graf. č. 5 Kdy jste poprvé absolvovali dálkovou trasu

zdroj: (ArcGISSurvey123, vlastní výzkum)

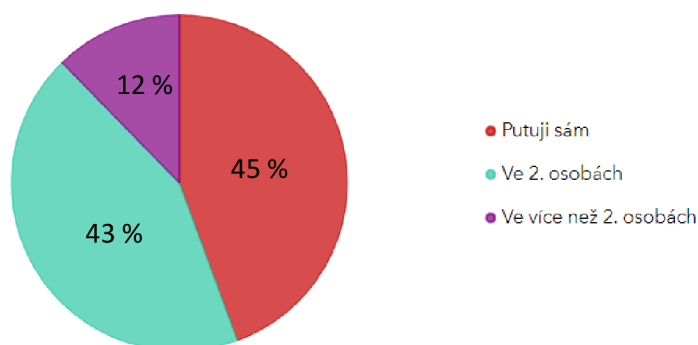
Z grafu číslo 5 vyplívá, že nejvíce respondentů 114 (61 %) absolvovalo dálkovou trasu v posledních 2 letech. Podle mého názoru to může být způsobené, vznikem Stezky Českem, která zpopularizovala dálkovou chůzi u nás, anebo také pandemií Covid 19, při které lidé začali znovu objevovat přírodu a putování v ní. Respondentů jenž zvolily kategorii před více než 5 lety bylo 45 (24 %) a před 3 až 5 lety bylo 28 (15 %) respondentů.

Graf. č. 6 Jaká je Vaše preferovaná vzdálenost

zdroj: (ArcGISSurvey123, vlastní výzkum)

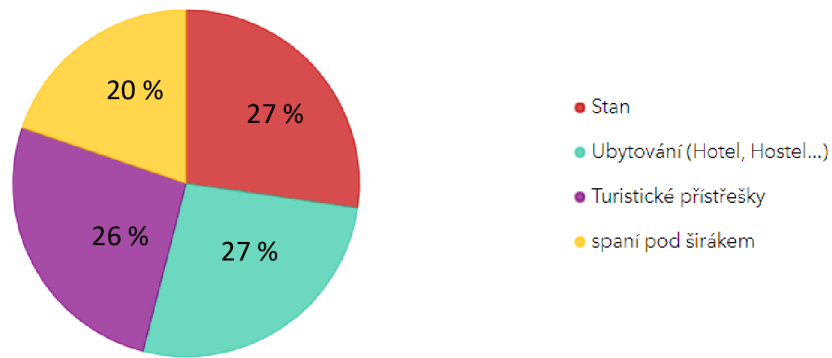
Z grafu číslo 6 lze vyčíst, že 77 (41 %) respondentů preferuje vzdálenost od 100 km do 250 km. Druhou početní skupinou bylo 62 (33 %) respondentů, jenž preferují vzdálenost větší než 250 km. Nejmenší skupinu tvořilo 48 (26 %) respondentů, kteří dávají přednost trasám do 100km. Na trasy jenž byli vzdálené více než 250 km se vydalo 58 % respondentů, kteří se o dálkových trasách dozvěděli před více než 5 lety a z toho 61 % absolvovalo dálkovou trasu v posledních dvou letech, 61 % z nich se na dálkovou trasu vydali sami a 66 % z nich ušlo trasu na jednu. Nejvíce respondentů, jenž putují do 100 km se rozhodli vydat na dálkovou trasu v posledních dvou letech 63 %, preferují putovat ve 2. osobách a 56 % z nich si rozdělují trasu na více částí.

Graf. č. 7 V jakém počtu preferujete putovat

zdroj: (ArcGISSurvey123, vlastní výzkum)

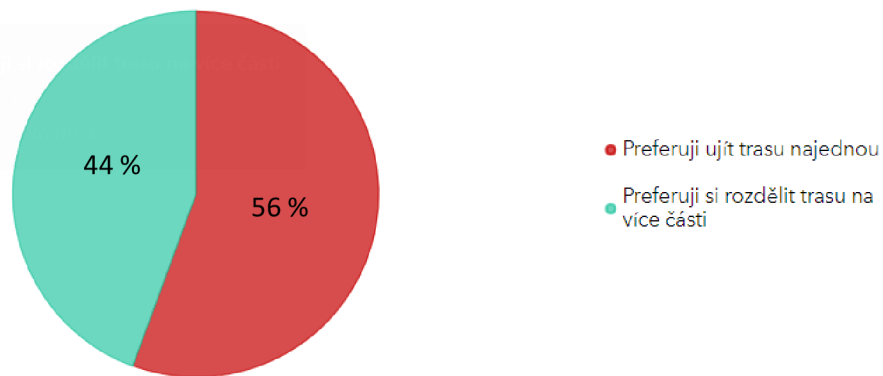
Graf číslo 7 znázorňuje dálkové turisty podle toho v jakém počtu preferují putovat. Nejvíce turistů upřednostňuje putovat samo 83 (45 %), anebo putovat ve 2. osobách 81 (43 %). Ve více než 2. osobách putuje pouze 23 (12 %) turistů. Dálkový turista, kteří se vydali ve více než 2. osobách v 87 % preferují trasy ve vzdálenosti do 250 km a jako přenocování z 30 % preferují ubytovat se. Podle mě je to nejspíše způsobeno tím, že když se cestuje ve více osobách musejí se lidé navzájem sobě přizpůsobit, jelikož každý nezvládne ujít mnoho kilometrů a spát v přírodě, anebo to může být také způsobeno tím, že ubytování za jeden pokoj je levnější pro více osob, než pro osobu, která cestuje sama. Spát v přírodě nejvíce preferují respondenti jenž se vydávají sami a to 31% a ve dvojích zase v turistickém přístřešku, což je nejspíše způsobeno tím, že přístřešky mají menší kapacitu a jsou optimální pro méně osob, proto je nepreferují respondenti jenž se vydali na trasu ve více osobách.

Graf. č. 8 Jak preferujete přenocovat

zdroj: (ArcGISSurvey123, vlastní výzkum)

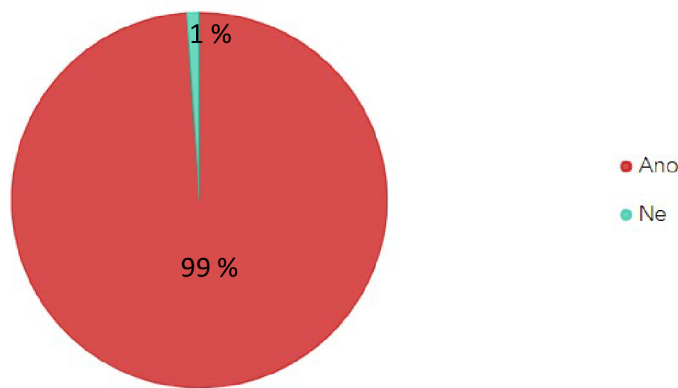
Z grafu číslo 8 vyplývá, že nejvíce respondentů 51 (27 %) preferuje přenocovat ve stanu, v ubytování 50 (27 %) a v turistických přístřešcích 49 (26 %). Pouze 37 (20 %) respondentů si zvolilo spaní pod širákem. Zajímavostí je, že 72 % dálkový turistů, kteří preferují ubytování absolvovali dálkovou trasu v posledních 2 letech.

Graf. č. 9 Jak nejčastěji zdoláváte dálkové trasy

zdroj: (ArcGISSurvey123, vlastní výzkum)

Červená barva z grafu číslo 9 znázorňuje skupinu 104 (56 %) respondentů, jenž preferují dálkovou trasu ujit najednou. Zbýlých 83 (44 %) respondentů upřednostňuje rozdělit si trasu na více částí.

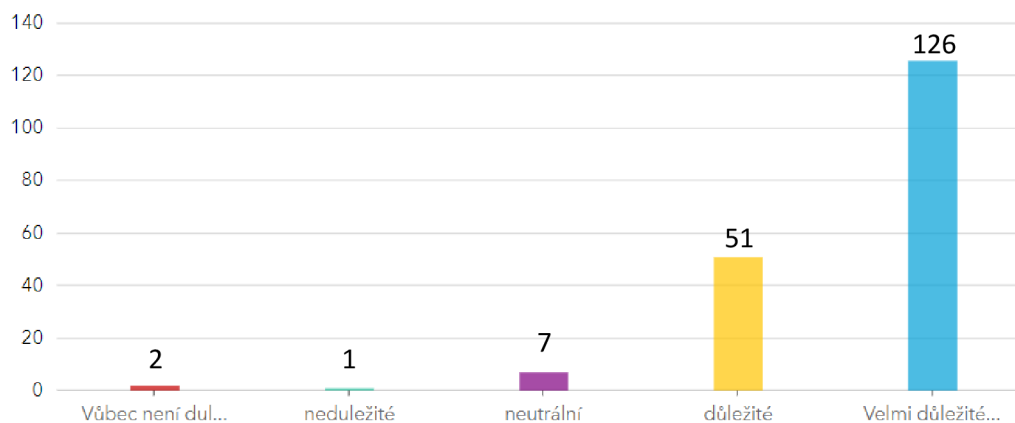
Graf. č. 10 Vydali byste se znovu na dálkovou trasu

zdroj: (ArcGISSurvey123, vlastní výzkum)

Z grafu číslo 10 jde jednoznačně vidět, že většina dálkových turistů 184 (99 %) by se na dálkovou trasu vydalo znovu. Pouze 2 (1 %) respondenti by se na dálkovou trasu již nevydali.

5.3 Motivace dálkových turistů

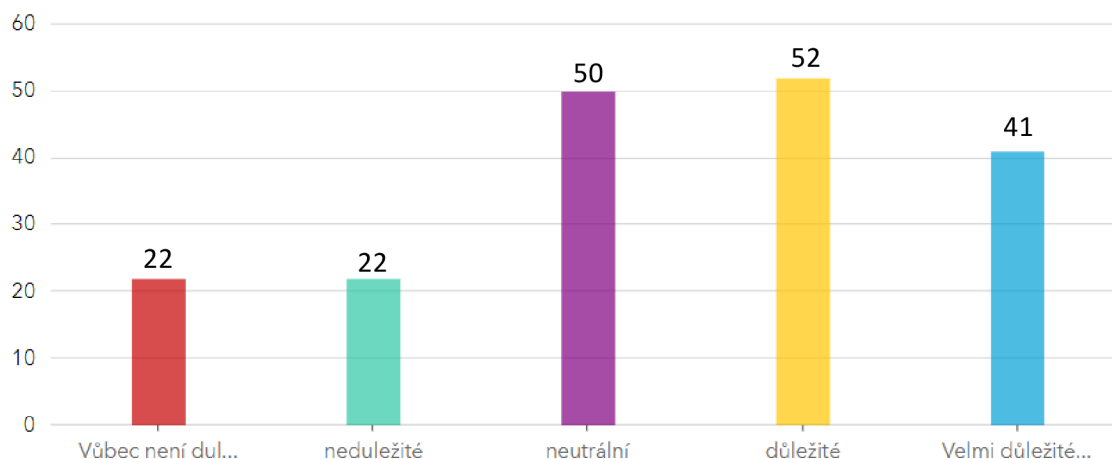
Stěžejní část výzkumu byla zaměřená na zjištění jaká je motivace respondentů absolvovat dálkovou trasu, proto jsem ze zvolené literatury vytvořil nejčastěji možné motivy a použil je v mém anketním šetření. Jako motivy jsem zvolil, cesta k poznání sama sebe a hledání životního smyslu, náboženství, trávení času v přírodě, poznávání historie a kultury, společnost dalších turistů, fyzická a sportovní motivace a být o samotě. V téhle části anketního šetření si bylo možné vybrat ze čtyř možností: vůbec není důležité, nedůležité, neutrální, důležité, velmi důležité.

Graf. č. 11 Jaké je vaše motivace k vykonání dálkové trasy: trávení času v přírodě

zdroj: (ArcGISSurvey123, vlastní výzkum)

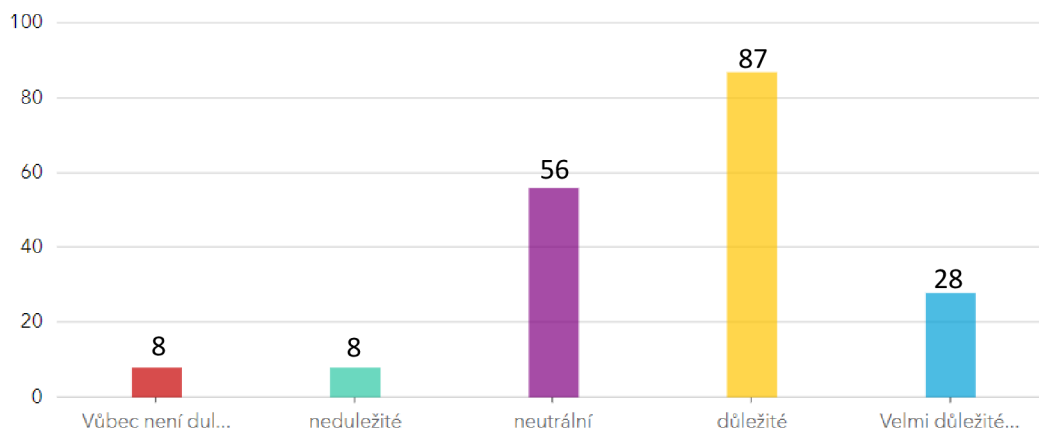
Nejvíce respondentů motivovalo k vykonání dálkové trasy trávení času v přírodě pro 177 (94 %) respondentů to bylo důležité nebo velmi důležité. Vůbec není důležité a nedůležité to bylo pouze pro 3 (1,6 %) respondentů. Trávení času v přírodě bylo největší motivací k vykonání dálkové trasy.

Graf. č. 12 Jaké je vaše motivace k vykonání dálkové trasy: poznání sama sebe a hledání životního smyslu

zdroj: (ArcGISurvey123, vlastní výzkum)

Poznání sama sebe a hledání životního smyslu nebylo vůbec důležité a nedůležité pro 44 (23,5 %) respondentů, na druhou stranu motivace se zvyšovala v závislosti na tom jestli respondenti cestovali sami nebo ve skupině. Respondenti, jenž cestovali sami byli více motivováni k poznání sama sebe a hledání životního smyslu, pro 60 % z nich to bylo důležité, nebo velmi důležité, naopak respondenti, jenž cestovali ve skupině odpověděli, že je to pro ně důležité nebo velmi důležité pouze v 26 %. Celkově to bylo důležité nebo velmi důležité pro 93 (50 %) dálkových turistů.

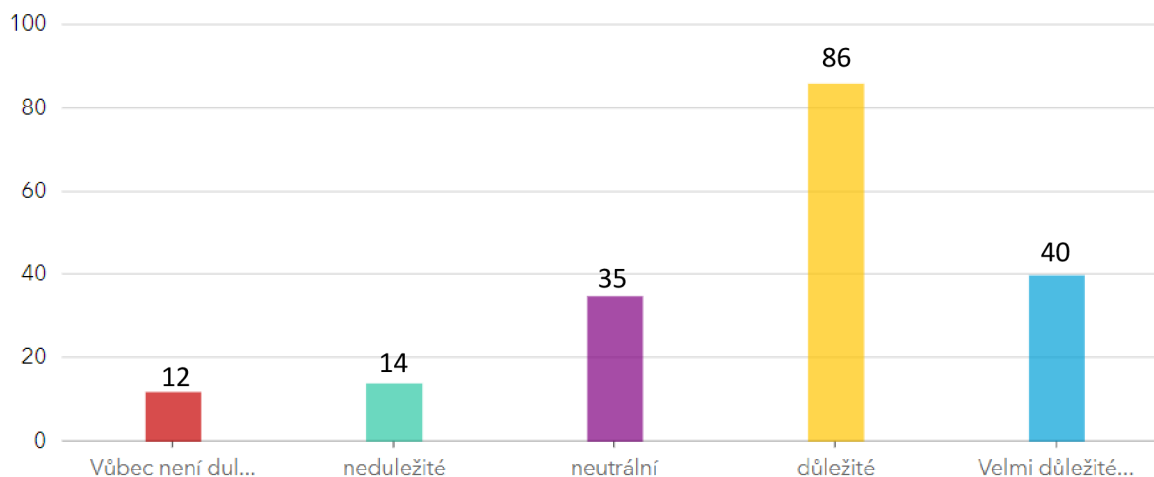

Graf. č. 13 Jaké je vaše motivace k vykonání dálkové trasy: poznávání kultury a historie

zdroj: (ArcGISurvey123, vlastní výzkum)

Z grafu číslo 13 vyplývá, že pro 115 (61 %) respondentů je motivace k poznání kultury a historie důležitá, anebo dokonce velmi důležitá. Neutrální postoj zaujímá 56 (30 %) respondentů a nedůležité a vůbec není důležité to přijde 16 (9 %) respondentům.

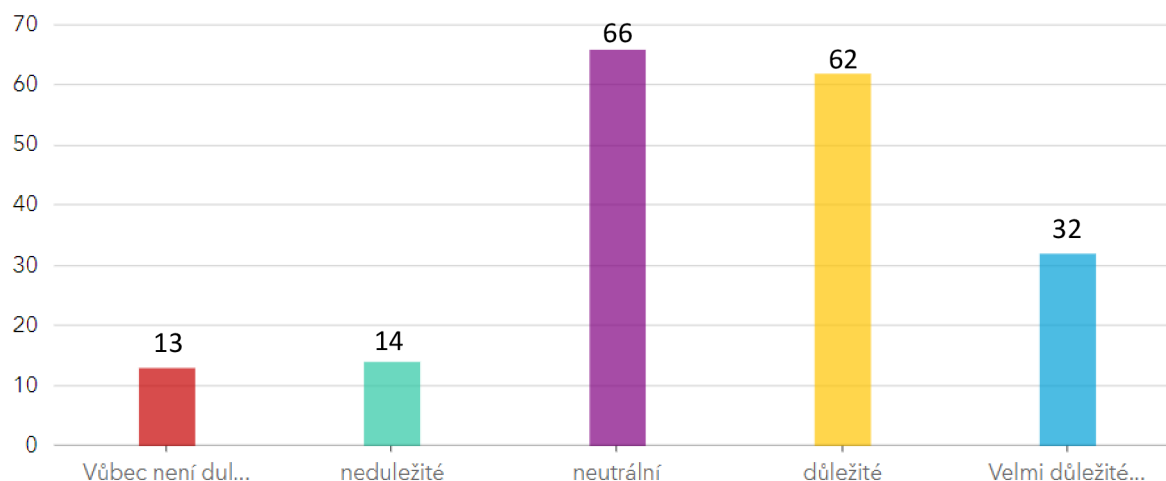

Graf. č. 14 Jaké je vaše motivace k vykonání dálkové trasy: fyzická a sportovní výzva

zdroj: (ArcGISSurvey123, vlastní výzkum)

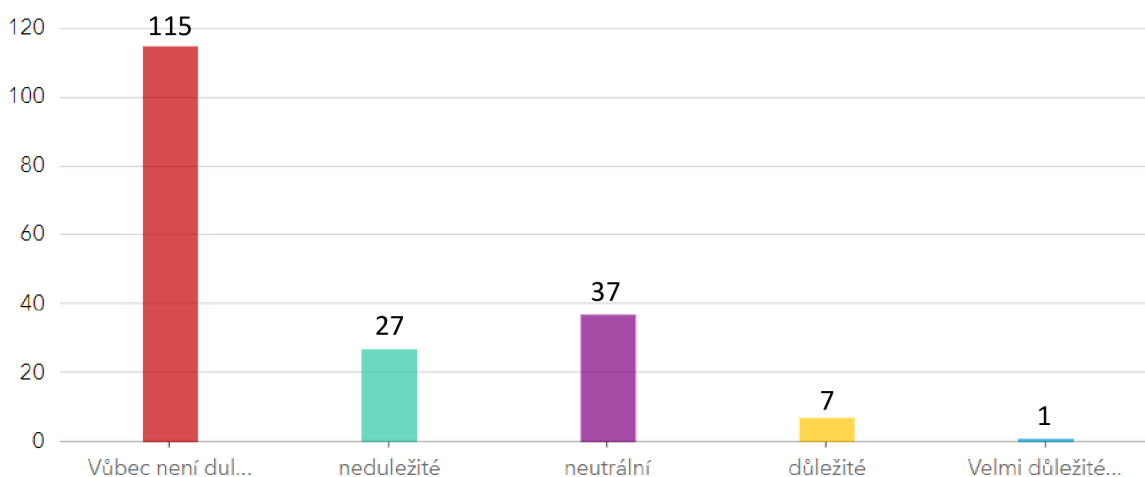
Fyzická a sportovní výzva byla důležitá anebo velmi důležitá pro 126 (67 %) respondentů. Neutrální postoj zaujímalo 35 (19 %) respondentů a nedůležitá a vůbec není důležitá to přišlo pouze 26 (14 %) respondentům. Fyzická a sportovní výzva nejvíce motivovala respondenty 43 % jenž putující ve více než 2. osobách. Pro respondenty, kteří putují sami nebo ve dvou to bylo velmi důležité a důležité ve 22 %.

Graf. č. 15 Jaké je vaše motivace k vykonání dálkové trasy: být o samotě

zdroj: (ArcGISSurvey123, vlastní výzkum)

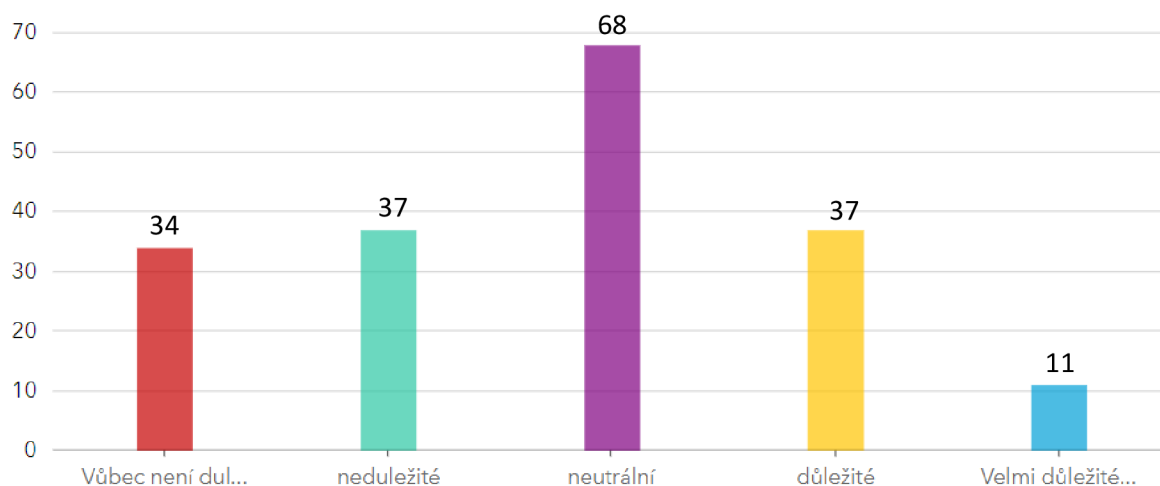
Být o samotě pro respondenty nebylo, velmi podstatné. Nejvíce respondentů 66 (35 %) mělo neutrální postoj. Důležitá a velmi důležitá to přišlo dohromady 94 (50 %) respondentům a nedůležitá a vůbec není důležitá 27 (15 %). Jak z logiky, ale i z výzkumu vyplývá nejvíce je samota důležitá pro respondenty, jenž se vydali na dálkovou trasu sami a nejméně pro respondenty, kteří se vydali ve skupině.

Graf. č. 16 Jaké je vaše motivace k vykonání dálkové trasy: náboženství

zdroj: (ArcGISSurvey123, vlastní výzkum)

Nejvíce respondentů 142 (76 %) z anketního šetření označilo nedůležitě nebo vůbec není důležitě náboženství. Neutrální postoj zaujalo 37 (20 %) respondentů. Náboženství bylo důležité pro 7 (3,5 %) respondentů a velmi důležité pouze pro 1 (0,5 %) respondenta. Tohle anketní šetření bylo též sdílené do skupin, jež se zaměřovali na poutě a díky tomu si můžeme všimnout, že v současné době dálkový turisté (poutníci) se nevydávají na dálkové turistické trasy kvůli náboženství.

Graf. č. 17 Jaké je vaše motivace k vykonání dálkové trasy: společnost dalších turistů

zdroj: (ArcGISSurvey123, vlastní výzkum)

Společnost dalších turistů nebyla pro respondenty velmi důležitá k motivaci vydat se na dálkovou trasu. Velmi důležité a důležité to bylo pouze pro 48 (26 %) respondentů, jako neutrální to vidělo 68 (36 %) respondentů a nedůležitě a vůbec není důležité to bylo pro 71 (38 %) respondentů.

5.4 Porovnání výzkumů ve světě s Českou republikou

Pro porovnání výzkumu ve světě jsem si vybral 4 odborné články. Články jsem se snažil zvolit, aby byli od sebe co nejvíce odlišné, dle typu trasy, států a kontinentů. Nakonec jsem zvolil odborný článek jenž nebyl zaměřen na specifickou dálkovou trasu.

První odborný článek od Nilssna a Tesfahuneyho (2016) se zabývá dálkovou trasu Camino de Compostela. Autoři se ve výzkumu ptali dálkových turistů co je motivovalo vydat se na dálkovou trasu a snažili se zjistit jestli má postsekulární doba vliv na pohled poutníka. Ve výzkumu respondenti uvedli, že hlavní motivací k vykonání pouti bylo nalezení klidu, útěk od všedního života, hledání řešení pro reálný život, objevování sama sebe a nakonec také socializace v poutnické komunitě. Dalším faktorem současných poutníků bylo hledání hlubšího či vyššího ukotvení ve víře i když se většinou odlišovalo od tradiční náboženské víry k hledání smyslu života, protože nalezení opravdové nápravy svého života bylo pro respondenty jedním z hlavních problémů. Jak jsem se dozvěděl i z mého anketního šetření pro lidi, kteří se vydali na dálkovou trasu nebylo důležité náboženství, ale spíš hledání smyslu života, útěk od každodenních povinností a stresu. Všiml jsem si, že rozdíl mezi tímhle výzkumem a mým výzkumem je, že poutníci jako motivaci neuváděli trávení času v přírodě nebo fyzickou výzvu, která v mém případě patřila mezi nejdůležitější.

Druhý odborný článek jsem zvolil od autorů Collins-Kreiner a Kliot (2017), kteří se zabývali motivací dálkových turistů, jenž se vydali na izraelský Národní stezku. Největší motivací vydat se na izraelskou národní stezku bylo trávení času s přáteli a ve společnosti s jenž se vydaly na trasu, jelikož přes 70 % dálkových turistů se vydalo ve skupině nebo v páru, což byl o 15 % víc než u nás, přičemž u nás motivace vydat se na dálkový trail o samotě byla větší než vyhledávání společnosti a putování ve více osobách. Láska k přírodě a pobýt v ní patřili též mezi stěžejní motivy, což platí i v mém výzkumu ve kterém to byl největší důvod proč se vydat na dálkovou trasu. Mezi další motivy patřily láska ke kultuře a historii Izraele, což uvedlo přes 74 % turistů, přičemž v mém anketním šetření uvedlo, že je to důležité pro 62 % respondentů. Posledním podstatným motivem byla fyzická sportovní výzva, kterou uvedlo jako motivaci 68 % turistů, což bylo přibližně stejně jako u nás. To samé se dá tvrdit o náboženství, protože autoři zjistily, že náboženství nemá velký vliv na motivaci k vykonání dálkové trasy, pouze 2 % turistů uvedlo, že je to motivuje. Mnoho izraelských turistů hovořilo o putování po INT způsobem připomínajícím fenomén poutnictví, přičemž se odvolávali na pocity sebezpoznání vlastních schopností a učení se o sobě.

Třetí odborný článek se zabýval motivací dálkových turistů na poutní cestě st. Olav ways, což je poutní cesta, která se podobně jako u nás Cyrilometodějská stezka skládá z více poutních cest, jenž končí u katedrály Nidaros v norském městě Trondheimu. Nejoblíbenější je 643 km dlouhá trasa Gudbrandsdalsleden z Osla. Počet poutníků na této trase každoročně stoupá a v současné době dosahuje několika tisíc poutníků ročně. Autoři výzkumu se dozvěděli, že většina respondentů 74 % má ukončené vysokoškolské vzdělání, což je podobné jako u nás kde 57 % respondentů mělo vysokoškolské vzdělání. Většina poutníku se vydává na pouť sami nebo ve dvojici stejně jako u nás. Motivaci autoři zkoumali pomocí škály pro průměrné skóre faktoru jenž se pohybuje od 1 = vůbec není důležité, po 7 = extrémně důležité. Stejně jako v mém výzkumu největší motivací poutníku byla fyzická a sportovní cvičení v přírodě, trávení času v přírodě a poté poznávání kultury a historie. Největší rozdíl byli mezi motivací k poznávání sama sebe a hledání životního smyslu a společnost dalších turistů, jenž byli pro poutníky více

motivující než u nás. Být o samotě a náboženství byli méně důležitými motivacemi stejně jako u nás (Vistad, O. I., Øian, H., Williams, D. R., Stokowski, P 2020).

Poslední odborný článek od autorů Happ, E., Hofmann, V., Schnitzer, M (2021) se zaměřoval na sílu emocí v interakci mezi motivací, očekáváním a postojem u dálkových turistů. Z výzkumu vyplívá, že dálkové pěší putování je chápáno jako trasa delší než 150 km, anebo taky úsek, jenž se nedá ujít za jeden den. Jako největší motivaci uvedlo 45 (50 %) účastníků relaxaci a uklidnění v přírodě. Jako motivaci pobyt v přírodě uvedlo 34 (38 %) respondentů. Nejméně respondentů uvedlo jako motivaci fyzickou a sportovní výzvu 6 (7 %) a pocit svobody a užívání si uvedlo jako motivaci pouze 5 (6 %) respondentů. Z výzkumu lze tedy vidět, že většina dálkových turistů vyhledává relaxaci, klid v přírodě, odpočinek od každodenního života a dostatečný čas pro sebe. Méně důležité jsou náročnost trasy a fyzická výzva, které v mém výzkumu patřila mezi stěžejní motivace.

6 Vývoj a analýza dálkových tras v České republice

V České republice se nachází mnoho dálkových tras, proto jsem se rozhodl pro analýzu vybrat ty nejpoblárnější a nejznámější trasy. Pro analýzu dálkových tras jsem tedy zvolil Severní a Jižní Stezku Českem, která vznikla v roce 2020. Jsem si vědom vzniku podobného projektu Via Czechia, který vznikl ve stejném období jako Stezka Českem. Trasa Via Czechia, vede přibližně podobně jako Stezka Českem, ale oproti Stezce Českem není podporována klubem českým turistům a agenturou Czechtourism. Klub českých turistů se také rozhodl vyznačit Stezku a na rozcestníky přidaly cedule s logem Stezky Českem, a proto jsem se rozhodl v téhle práci zaobírat Stezkou Českem a ne trasou Via Czechia (KLUB ČESKÝCH TURISTŮ 2021). Dále jsem se rozhodl zaměřit na dálkovou trasu Hřebenovka, která též z části kopíruje Stezku Českem, ale jedná se o první dálkovou trasu na našem území, a proto jsem se ji rozhodl zahrnout do analýzy. Na našem území se také nacházejí poutní dálkové trasy, proto jsem se rozhodl zařadit do analýzy Cyrilometodějskou stezku, i když některé části nedosahují více než 200 km a dají se zvládnout za pár dní. Pro analýzu jsem, také zvolil Evropskou dálkovou trasu. Přes Českou republiku vedou 4 dálkové trasy a to E3, E6, E8 a E10, přičemž jediná E10 vede z větší části po našem území a nevede v blízkosti dříve zmíněných dálkových tras, jež byly vybrány k analýze, proto jsem se ji také rozhodl analyzovat.

6.1 Vývoj a vznik dálkových tras na území České republiky

Počátky turismu v České republice sahají do 19. století. V roce 1888 byl založen Klub českých turistů, díky čemuž začala vznikat hustá síť značených turistických cest, turistických ubytoven i rozhleden (KLUB ČESKÝCH TURISTŮ). V téhle části se budu zajímat také vývojem dálkových tras na Slovensku v období Československa v důsledku toho, že kluby spolu spolupracovali a část tras také vedla po hranici mezi Českem a Slovenskem.

První dálková trasa u nás začala vznikat od roku 1902 ve Varnsdorfu, kde se sešli zástupci německých turistických spolků působící tehdy v severních Čechách a jižní Lužici. Trasa se jmenuje Blauer Kammweg neboli Modrá hřebenovka. Cílem bylo vytvořit jednotně značenou stezku vedoucí přes vrcholové partie Lužických hor. Inspiraci našli v soustavě alpských chodníků v okolí města Zel am See. První část stezky byla navržena z Ještědu na Růžový vrch, celá hřebenovka měla délku 60 km. K projektu se v roce 1903 připojily další horské spolky, které navrhly pokračování východním směrem do Jizerských hor a Krkonoš. V roce 1904 se k Modré hřebenovce přidaly krušnohorské spolky, které prosazovaly prodloužení hřebenovky do Aše, což se podařilo v roce 1905 a v roce 1913 byla modrá hřebenovka protažena až do města Blancksteinu nad Sálou (HŘEBENOVKA c2020).

Během období 1. republiky, v době své největší slávy, vedla Modrá hřebenovka od durynského Blankensteinu nad Sálou, přes celé Krušné hory do Českosaského Švýcarska a dále přes Lužické hory, Ještědský hřbet a Jizerské hory do Krkonoš, přes Broumovsko, Orlické hory a Kralický Sněžník až na Praděd. V té době dosahovala délky přibližně 800 km (HŘEBENOVKA c2020).

Další dálkové pěší trasy začali u nás vznikat až po první světové válce a to hlavně na Slovensku první z nich byla Štefánikova cesta, která vznikla v moravsko-slovenském příhraničí v roce 1923 a měla vést od pomníku generála M. R. Štefánika přes Bílé Karpaty až na Radhošť. V roce 1924 se cesta prodloužila a začátek trasy byl přesunut do Bratislavy na Devín. Nejvýznamnější dálkovou trasou vzniklou v Československu byla Cesta hrdinů SNP, která začala vznikat od roku 1957 a vedla z Bratislavy a od roku 1964 z Devína až na Duklu (CESTA SNP).

Další turistické trasy začali v České republice vznikat hlavně ve 21. století, část se inspirovala poutní cestou do Santiaga de Compostela a tím vznikla v roce 2011 například Cyrilometodějská stezka, která se postupně rozšiřuje a dnes tvoří u nás přes 900 km, které se dělí na 5 tras a celkově přes 5 000 km v Evropě. Další poutní cesta byla vyznačena v roce 2019 a to trasa z Blaníku na Říp. Přes Českou republiku také vede 6 tras do Santiaga de Compostela. Další trasy u nás vznikaly díky inspiraci z dálkových tras v USA jedná se hlavně o projekt Stezka Českem, který vznik v roce 2020, trasa vede okolo České republiky a měří 2 000 km. V roce 2021 se zakladatele Stezky Českem spojily dohromady s nadšenci z Cesty hrdinů SNP, KČT a KST a vytvořily společně dálkovou pěší trasu pod názvem Czechoslovakia trail, neboli Stezka Československem (CZECHOSLOVAK TRAIL 2021). Přes Českou republiku také vedou dříve zmiňované evropské dálkové trasy a to E3, E6, E10 a E8 a další méně významné trasy o kterých se v téhle práci nebudu zabývat v důsledku velké rozsáhlosti.

6.2 Analýza dálkové trasy Stezka Českém

Stezka Českem je dálková turistická trasa, která vznikla v roce 2020 dělí se na dvě části, které dohromady tvoří okruh podél České státní hranice. Celková vzdálenost obou tras dosahuje 2 000 km a dá se ujít za 50 až 80 dní.

6.2.1 Severní větev Stezky Českem

Vzdálenost: 975 km

Převýšení: 29 365 m

Počet dní: 28 až 39

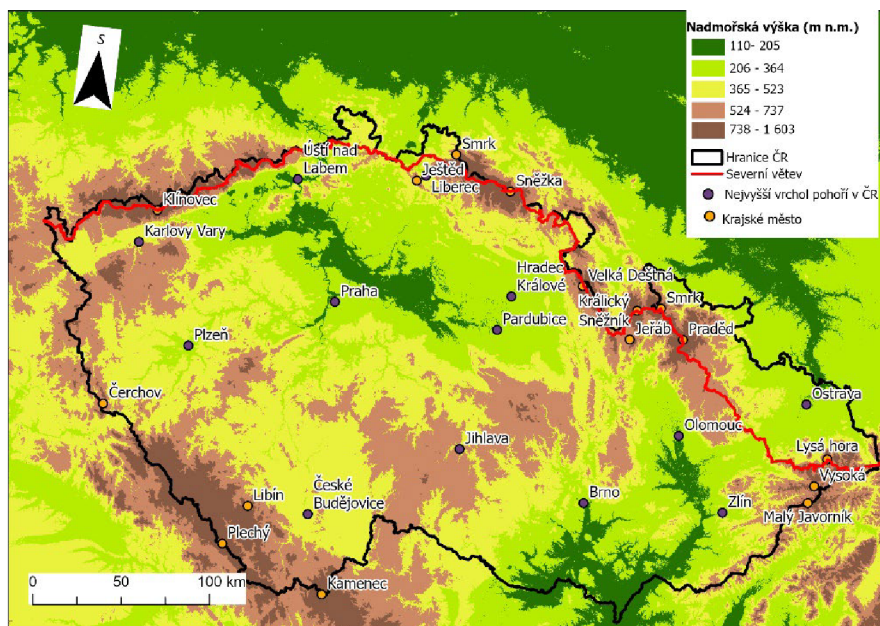
Průměrná vzdálenost od obchodu: 41 km

Průměrná vzdálenost od pohostinství: 9 km

Průměrná vzdálenost od ubytování: 11 km

Index náročnosti: 96/99 (náročnost těžká)

Severní větev Stezky Českem patří mezi nejnáročnější dálkové trasy u nás. Náročnost je způsobena hlavně délkou, převýšením a průměrnou vzdáleností od obchodu, jenž dosahuje 41 km a největší vzdálenost od obchodu je 149 km, což je způsobené větší odlehlostí a také tím, že trasa vede přes nejvyšší pohoří u nás. Severní větev začíná na nejzápadnějším bodě České republiky vede přes pohoří Smrčiny, Krušné hory, Labské Pískovce, Lužické hory, Ještědsko kozákovský hřbet, Jizerské hory, Krkonoše, Broumovskou vrchovinu, Orlické hory, Kralický Sněžník, Hrubý Jeseník, Nízký Jeseník, Moravskou bránu až do Beskyd na nejvýchodnější bod České republiky.

Obr. č. 1 Severní větev Stezky Českem

zdroj: (ArcČR500, NASA earth DATA, mapy.cz, vlastní zpracování)

Obr. č. 2 Výškový profil Severní větve Stezky Českem ze západu na východ

zdroj: (mapy.cz, vlastní zpracování)

6.2.2 Jižní větev

Vzdálenost: 1 175 km

Převýšení: 20 881 m

Počet dní: 31 až 44

Průměrná vzdálenost od obchodu: 21 km

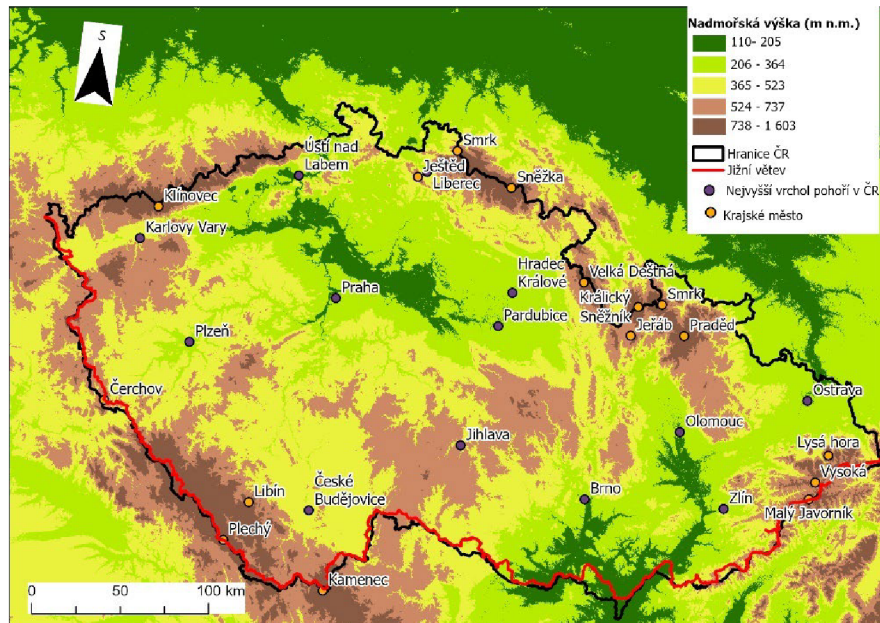
Průměrná vzdálenost od pohostinství: 12 km

Průměrná vzdálenost od ubytování: 15 km

Index náročnosti: 99/99 (náročnost těžká)

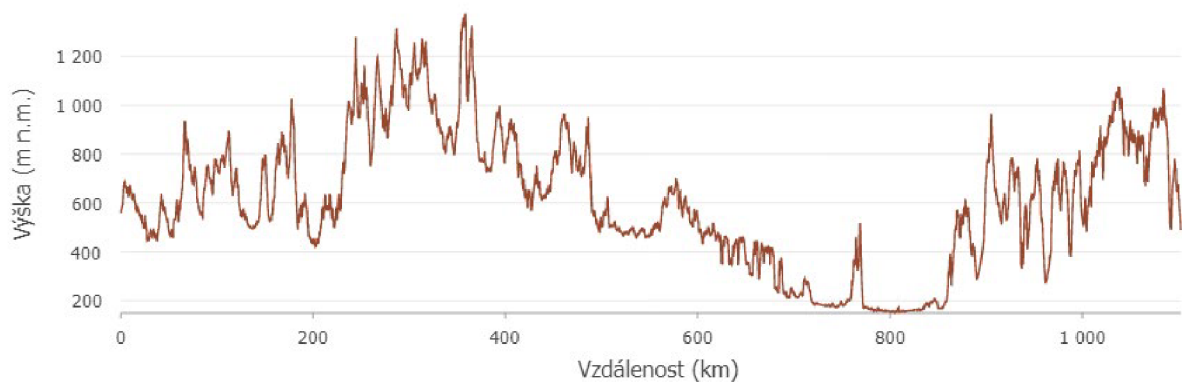
Jižní větev Stezky Českem je nejdelší a podle indexu také nejnáročnější dálková trasa u nás. Náročnost je hlavně způsobena délkou a počtem potřebných dní na absolvování celé trasy, ale také i průměrnou vzdáleností od obchodu, pohostinství a ubytování. Trasa je také náročnější kvůli počasí, protože jak si můžete všimnout z obr. č.3 část trasy vede nížinami úvalů, kde se

putuje dost po asfaltových nebo polních cestách, a při tropických teplotách je to velmi náročné pro lidský organismus. Jižní větev začíná na nejzápadnější bodě ČR a pokračuje přes Smrčiny, Český les, Všerubskou vrchovinu, Šumavu, Novohradské hory, Třeboňskou pánev, Javořickou vrchovinu, Jevišovkou pahorkatinu, Dyjsko-svratecký úval, Pálavu, Dolnomoravský úval, Bílé Karpaty, Javorníky a Beskydy na nejvýchodnější bod ČR.

Obr. č. 3 Jižní větev Stezky Českem

zdroj: (ArcČR500, NASA earth DATA, mapy.cz, vlastní zpracování)

Obr. č. 4 Výškový profil Jižní větve Stezky Českem ze západu na východ

zdroj: (mapy.cz, vlastní zpracování)

6.3 Analýza dálkové trasy Hřebenovka

Vzdálenost: 493 km

Převýšení: 20 879 m

Počet dní: 14 až 20

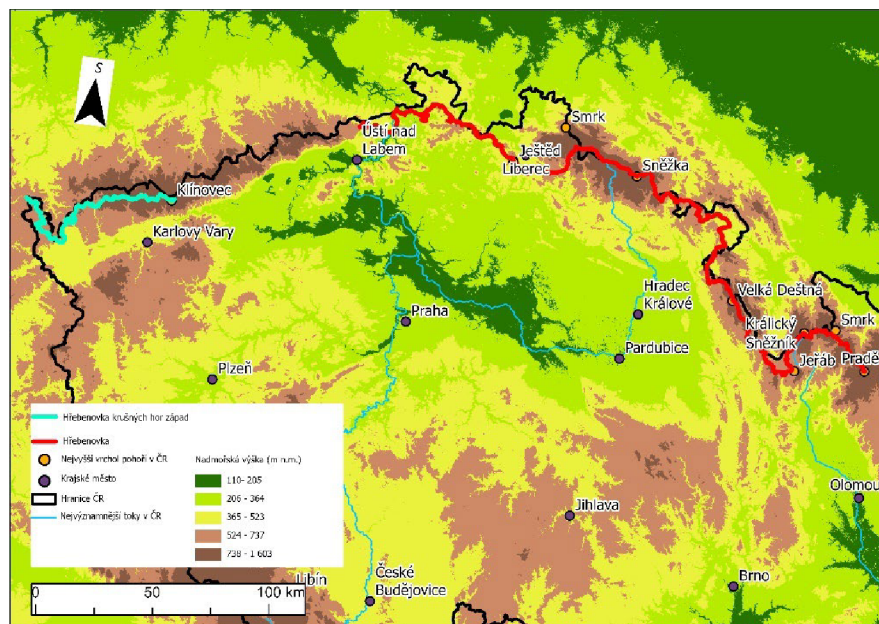
Průměrná vzdálenost od obchodu: 17 km

Průměrná vzdálenost od pohostinství: 8 km

Průměrná vzdálenost od ubytování: 10 km

Index náročnosti: 71/99 (náročnost střední)

Hřebenovka je nejstarší trasa u nás, má mnoho alternativ, proto jsem se rozhodl analyzovat jenom hlavní část trasy. Jak už bylo zmíněno v předešlé kapitole Hřebenovka začala vznikat v roce 1902. Současná obnova Hřebenovky započala v roce 2014 a pokračuje do současnosti. Začali se budovat nové rozhledny a speciální ukazatele. Projekt byl dotován z Evropské unie. (EUROREGION GLACENSIS, c2012) Nejnovější část hřebenovky Českým Švýcarskem byla obnovena v roce 2023 vede územím Českého Švýcarska až po Tiské stěny a prodlužuje Hřebenovku o 100 km. (HŘEBENOVKA, 2023) V budoucnosti jsou plány na pokračování ve vývoji hřebenovky, přičemž je snaha spojit Hřebenovku s Hřebenovkou Západní Krušnohoří, které jsou mezi sebou rozděleny Krušnými horami.

Obr. č. 5 Hřebenovka a Hřebenovka západních Krušných hor
zdroj: (ArcČR500, NASA earth DATA, mapy.cz, vlastní zpracování)

Obr. č. 6 Výškový profil Hřebenovky z Tiských stěn na Praděd
zdroj: (mapy.cz, vlastní zpracování)

6.3.1 Hřebenovka západní Krušnohoří

Vzdálenost: 197 km

Převýšení: 4 922 m

Počet dní: 4 až 5

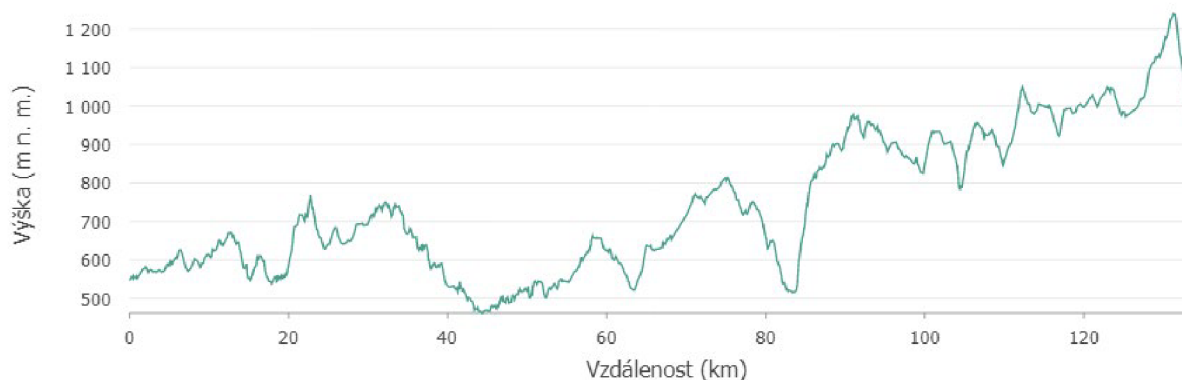
Průměrná vzdálenost od obchodu: 13 km

Průměrná vzdálenost od pohostinství: 10 km

Průměrná vzdálenost od ubytování: 13 km

Index náročnosti: 46/99 (náročnost lehká)

Hřebenovka západní Krušnohoří patří mezi ty lehčí vícedenní túry. Trasa začíná v blízkosti obce Hranice na trojmezí mezi Bavorskem, Saskem a Českou republikou, dále vede přes Smrčiny a západní Krušnohoří. Trasa končí kousek pod Klínovcem v obci Loučná pod Klínovcem. V budoucno je v plánu Hřebenovku západním Krušnohoří napojit na Hřebenovku.

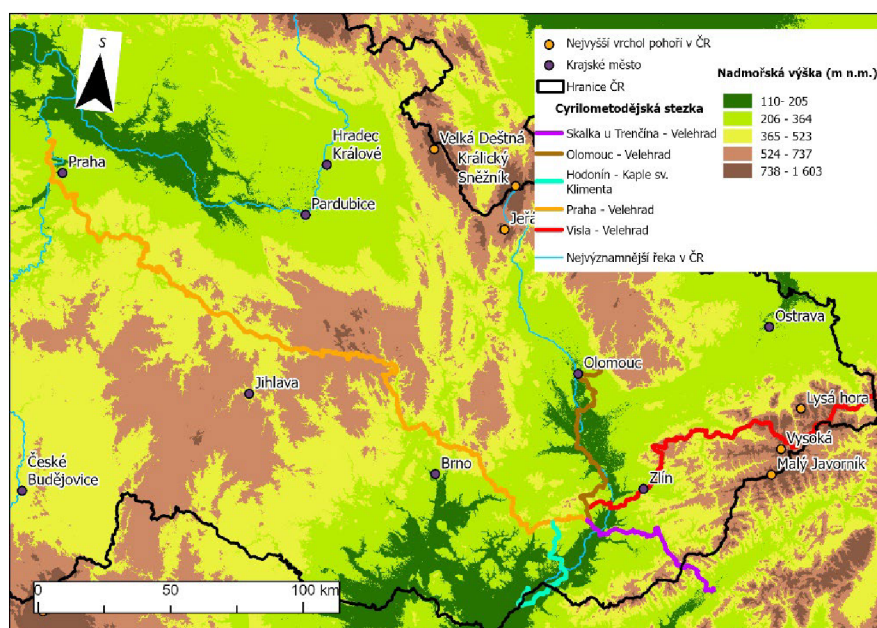

Obr. č. 7 Výškový profil západní Krušnohořské Hřebenovky z trojmezí u Hranic do Loučné pod Klínovcem
zdroj: (mapy.cz, vlastní zpracování)

6.4 Analýza dálkových tras Cyrilometodějská stezka

Organizace díky, která vznikla Cyrilometodějská stezka vznikla v roce 2013 pod názvem Evropská kulturní stezka svatých Cyrila a Metoděje. Cyrilometodějská stezka jako produkt kulturní turistiky, získala v roce 2021 titul Kulturní stezka Rady Evropy (CYRILOMETODĚJSKÁ STEZKA c2021). V současné době má sdružení 24 členů z 5 zemí. V současnosti Cyrilometodějské stezky vznikají v 9 zemích a to: Česko, Slovensko, Polsko, Rakousko, Itálie, Albánie, Severní Makedonie, Turecko, Řecko a dosahují vzdálenosti přes 5 000 km (CYRILOMETODĚJSKÁ STEZKA c2021).

Cyriometodějské stezky se u nás začaly značit v roce 2018. V roce 2018 bylo vyznačeno 315 km a první trasy vedly: Pustevny-Velehrad, Vranov-Velehrad, Žitková-Velehrad. V současnosti je u nás 5 Cyrilometodějských stezek s celkovou vzdáleností 928 km (CYRILOMETODĚJSKÁ STEZKA c2021).

Obr. č. 8 Cyrilometodějské stezky v České republice
zdroj: (ArcČR500, NASA earth DATA, mapy.cz, vlastní zpracování)

6.4.1 Cyrilometodějská stezka z Visly do Velehrad

Vzdálenost: 206 km

Převýšení: 9 928 m

Počet dní: 6 až 8

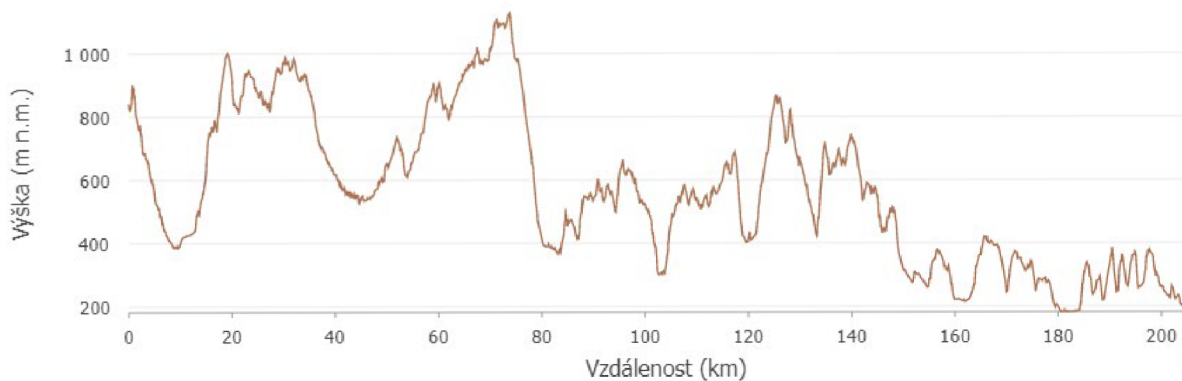
Průměrná vzdálenost od obchodu: 12 km

Průměrná vzdálenost od pohostinství: 7 km

Průměrná vzdálenost od ubytování: 9 km

Index náročnosti: 49/99 (náročnost lehká)

Stezka začíná v polském městě Visla ve slezských Beskydech a pokračuje přes moravskoslezské Beskydy, Hostýnsko-vsetínskou hornatinu, Vizovickou hornatinu a Dolnomoravský úval do Chřibů, kde končí v obci Velehrad. Stezka sice vede přes Beskydy, přesto není velmi náročná, jelikož se vyhýbá nejvyšším vrcholům.

Obr. č. 9 Výškový profil Cyrilometodějské stezky z Visly do Velehradu
zdroj: (mapy.cz, vlastní zpracování)

6.4.2 Cyrilometodějská stezka ze Skalky u Trenčína do Velehrad

Vzdálenost: 86 km

Převýšení: 3 534 m

Počet dní: 2 až 3

Průměrná vzdálenost od obchodu: 12 km

Průměrná vzdálenost od pohostinství: 11 km

Průměrná vzdálenost od ubytování: 13 km

Index náročnosti: 38/99 (náročnost lehká)

Stezka začíná u zříceniny hradu Skalka u Trenčína z které vede přes město Trenčín do Bílých Karpat, poté do Vizovické vrchoviny, Dolnomoravského úvalu a přes Uherské Hradiště do obce Velehrad. Stezka patří mezi nejllehčí v analýze, což je zapříčiněno malou vzdáleností a počtem dní potřebných k zdolání trasy.

Obr. č. 10 Výškový profil Cyrilometodějské stezky ze Skalky u Trenčína do Velehradu

zdroj: (mapy.cz, vlastní zpracování)

6.4.3 Cyrilometodějská stezka z Roztok do Velehrad

Vzdálenost: 436 km

Převýšení: 10 037 m

Počet dní: 12 až 17

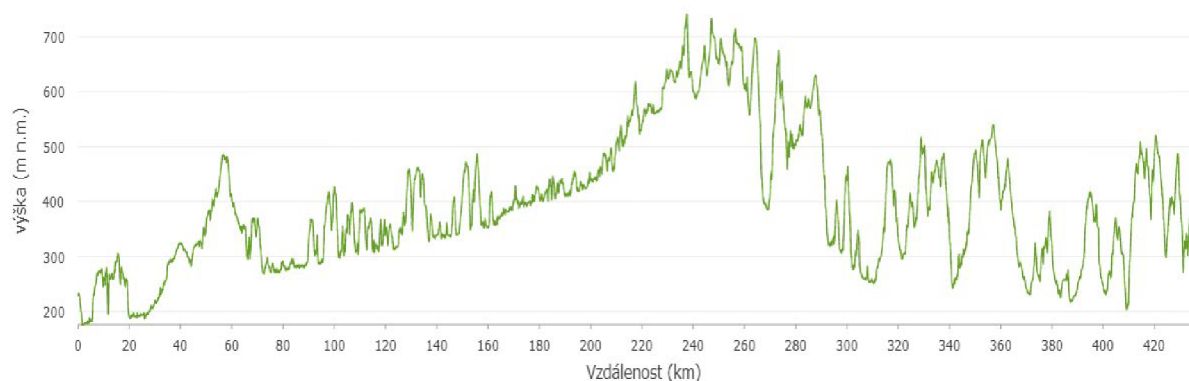
Průměrná vzdálenost od obchodu: 12 km

Průměrná vzdálenost od pohostinství: 8 km

Průměrná vzdálenost od ubytování: 12 km

Index náročnosti: 62/99 (náročnost střední)

Stezka začíná u kostela sv. Klimenta v obci Roztoky. Z Roztok vede stezka do Pražské městské části Dejvice, kde je stezka přerušena a vede po neznačené trase, přes Hradčany, Malou stranu, poté kolem Vltavy k Vyšehradu až k Braníkům, kde se po cyklostezce údolím Kunratického potoka v Krči napojuje opět na žlutou turistickou trasu a vede přes Kunratický les. Cyrilometodějská stezka pokračuje z Pražské plošiny přes Benešovskou a Vlašimskou pahorkatinu, Křemešnickou vrchovinu, Hornosázavskou pahorkatinu, Křižanovskou a Hornosvrateckou vrchovinu, Boskovickou brázdu, Dražanskou vrchovinu, Vyškovskou bránu, Litenčickou pahorkatinu, Ždánický les až do Chřibů, kde končí v obci Velehrad. Trase je středně náročná a jedná se o nejtěžší Cyrilometodějskou stezku u nás. Náročnost je zapříčiněna hlavně vzdáleností, převýšením a potřebou dnů k absolvování celé stezky.

Obr. č. 11 Výškový profil Cyrilometodějské stezky z Roztok do Velehradu
zdroj: (mapy.cz, vlastní zpracování)

6.4.4 Cyrilometodějská stezka z Olomouce do Velehradu

Vzdálenost: 112 km

Převýšení: 1 775 m

Počet dní: 3 až 4

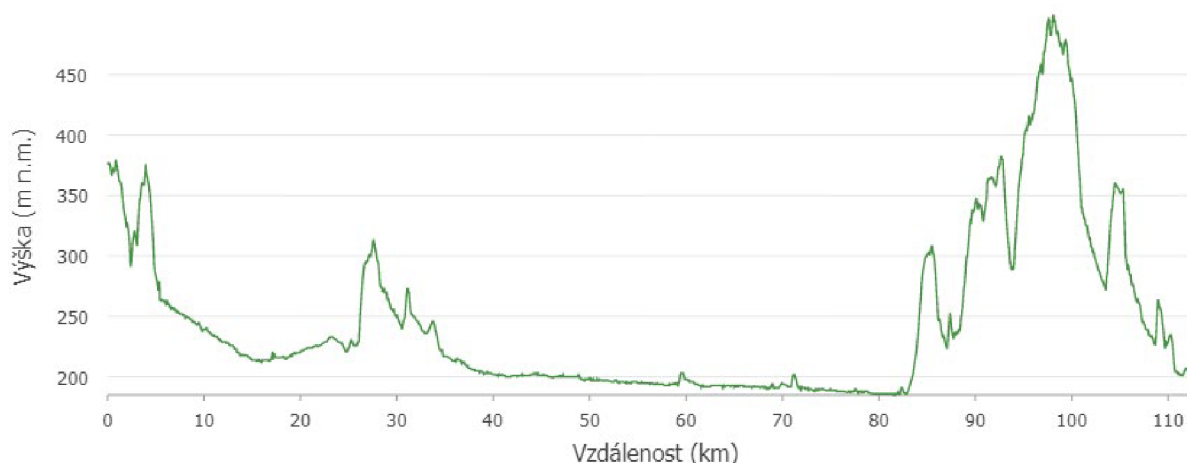
Průměrná vzdálenost od obchodu: 13 km

Průměrná vzdálenost od pohostinství: 8 km

Průměrná vzdálenost od ubytování: 18 km

Index náročnosti: 43/99 (náročnost lehká)

Trasa začíná na Svatém Kopečku v Olomouci u baziliky navštívení panny Marie. Z Nízkého Jeseníku trasa pokračuje hornomoravským úvalem přes město Olomouc, kde značení u hlavního vlakového nádraží končí a stezka pokračuje nevyznačeně až do městské části Holic, kde opět pokračuje po zelené stezce. Stezka se vrací na pár kilometrů do Nízkého Jeseníku a po pár kilometrech opět pokračuje hornomoravským úvalem až do města Kroměříž, za kterým stezka přechází do pohoří Chřiby a do obce Velehrad. Stezka je nenáročná, většina trasy vede po rovině a dá se zvládnout za pár dní. Jedinou nevýhodou je větší vzdálenost mezi ubytováním, které bylo na téhle stezce v analýze dokonce největší.

Obr. č. 12 Výškový profil Cyrilometodějské stezky ze Svatého Kopečku do Velehradu

zdroj: (mapy.cz, vlastní zpracování)

6.4.5 Cyrilometodějská stezka z Hodonína přes slovanské hradiště v Mikulčicích ke kapli sv. Klimenta

Vzdálenost: 77 km

Převýšení: 871 m

Počet dní: 2 až 3

Průměrná vzdálenost od obchodu: 9 km

Průměrná vzdálenost od pohostinství: 8 km

Průměrná vzdálenost od ubytování: 11 km

Index náročnosti: 38/99 (náročnost lehká)

Stezka začíná ve městě Hodonín, kde jsou dvě alternativy po kterých se dá vydat. První vede z Hodonína po české straně k slovanskému hradišti v Mikulčicích a poté přechází hranic na Slovensko a pokračuje do obce Holíč a druhá alternativa překračuje hranici v Hodoníně a pokračuje po slovenské straně přímo do obce Holíč. Trasy se před obcí Holíč spojují a pokračují Záhorskou nížinou přes obec Skalica zpět do České republiky a přes Dolnomoravský úval do obce Strážnice. Ze Strážnice stezka pokračuje přes moravskou Saharu na Kyjovskou pahorkatinu a končí u kapličky sv. Klimenta v Chříbech. Stezka se u kapličky sv. Klimenta napojuje na cyrilometodějskou stezku vedoucí z Roztok, takže je možné pokračovat až do Velehradu. Stezka patří mezi nejlehčí v analýze, což je zapříčiněno malou vzdáleností, převýšením a počtem dní potřebných k zdolání trasy. Pokud by chtěl poutník pokračovat dále do Velehradu k trase je zapotřebí připočítat přibližně 20 km a jeden den chůze.

Obr. č. 13 Výškový profil Cyrilometodějské stezky z Hodonína přes slovanské hradiště v Mikulčicích ke kapli sv. Klimenta

zdroj: (mapy.cz, vlastní zpracování)

6.5 Analýza dálkové trasy E10

Vzdálenost: 482 km

Převýšení: 9 971 m

Počet dní: 14 až 19

Průměrná vzdálenost od obchodu: 11 km

Průměrná vzdálenost od pohostinství: 8 km

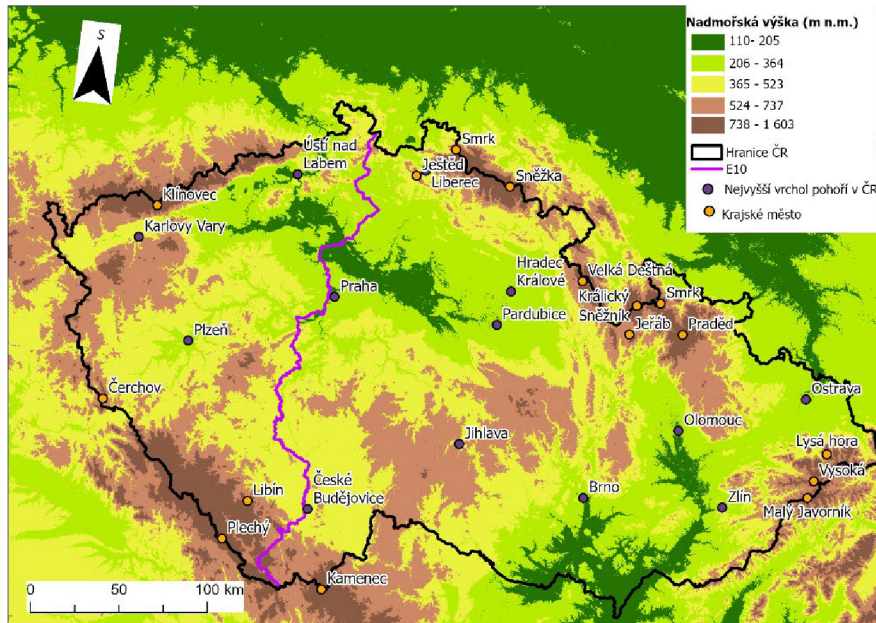
Průměrná vzdálenost od ubytování: 14 km

Index náročnosti: 62/99 (náročnost střední)

Jak už bylo zmíněno přes Českou republiku vedou 4. Evropské dálkové trasy E3, E6, E8 a E10, ale jediné E3 a E10 vedou větší částí České republiky, přičemž E3 kopíruje Stezku Českem a Hřebenovku, proto jsem se rozhodl analyzovat pouze E10, která vede odlišně.

E10 vede z finské obce Nuorgam až do francouzského města Nice. V České republice začíná ve Varnsdorfu a vede přes Lužické hory, Ralskou pahorkatinu, Jizerskou a Středolabskou tabuli, Pražskou, Benešovskou a Vlašimskou plošinu, Táborskou pahorkatinu, Českobudějovickou pánev a Šumavské podhůří, kde končí na nejvýchodnějším bodě ČR. Jedná se o středně náročnou trasu, přičemž náročnost trasy je za přičiněna převážně vzdáleností a počtem potřebných dnů ke zdolání trasy.

Obr. č. 14 E10 v České republice
 zdroj: (ArcČR500, NASA earth DATA, mapy.cz, vlastní zpracování)

Obr. č. 15 Výškový profil E10 z Varnsdorfu na nejvýchodnější bod ČR
 zdroj: (mapy.cz, vlastní zpracování)

Zhodnocení výsledků a závěr

Bakalářská práce se zabývala tématem souvislosti rozvoje dálkových tras. Hlavním cílem bakalářské práce byla analýza vybraných dálkových tras v České republice, pomocí multikriteriální analýzy, přičemž jsem zjišťoval náročnost dálkové trasy a její charakteristiku. Stěžejní část se též zabývá vývojem a historií dálkových tras ve světě, ale především u nás. V bakalářské práci jsem se snažil zjistit charakteristiku a motivaci dálkových turistů k vykonání dálkové trasy v České republice a výsledky jsem poté porovnával s vybranými odbornými zahraničními články, jež se zaměřovaly na motivaci dálkových turistů. Dalším cílem bylo zjistit ekonomický a ekologický vliv dálkových turistických tras.

Z rešerše literatury jsem se dozvěděl, že poutnictví či dálkový turismus sahá hluboko do historie a má vliv na rozvoj náboženství, kultury, ale i místní ekonomiky v Evropě i ve světě.

Z anketního šetření jsem se dozvěděl, že se věk dálkových turistů u nás pohybuje mezi 18 až 64 lety, nejvíce turistů je vysokoškolsky vzdělané, dozvěděli se o dálkové trase před 5 lety, ale rozhodli se dálkovou trasu absolvovat v posledních dvou letech, preferují putovat od 100 do 200 km, přičemž cestují samy a snaží se ujit trasu na jednou. Nejvíce dálkových turistů preferuje spát ve stanu, v turistickém přístřešku, anebo v ubytování. Pouze 1 % respondentů uvedlo, že by se na dálkovou trasu již nevydalo.

Z mého anketního šetření jsem se dozvěděl, že největší motivací k vydaní se na dálkovou pěší trasu bylo trávení času v přírodě. Mezi další motivace patřila fyzická a sportovní výzva, poznávání kultury a historie a být o samotě. Náboženství nebylo pro dálkové turisty motivující k tomu, aby se vydali na dálkovou trasu.

Z odborných prací na téma motivace dálkových turistů vyplývá, že stejně jako u nás jsou největší motivačním faktorem pobyt v přírodě, fyzická výzva, anebo společnost dalších turistů, která u nás nebyla až tak důležitá. Největší rozdíl mezi mým výzkumem a odbornými články byli na poutních stezkách, kde hlavním faktorem k vydaní se na dálkovou trasu nebyla příroda nebo náboženství, ale hledání smyslu života a útek od každodenního stresu. Na druhou stranu v současnosti není pro poutníky podstatným faktorem k vydaní se na pout' náboženství, což vyplývá i z mého výzkum a i ze všech odborných článků s nimiž jsem pracoval.

V podkapitole 7.1 vývoj a vznik dálkových tras na území České republiky jsem zjistil, že první dálková pěší trasa na našem území vznikla v roce 1902 ve Varnsdorfu, kde se sešli zástupci německých turistických spolků působící tehdy v severních Čechách a jižní Lužici. Trasa se jmenuje Blauer Kammweg neboli Modrá hřebenovka. Cílem bylo vytvořit jednotně značenou stezku vedoucí přes vrcholové partie Lužických hor. Další dálkové pěší trasy začali u nás vznikat až po první světové válce a to hlavně na Slovensku první z nich byla Štefánikova cesta, která vznikla v moravsko-slovenském příhraničí v roce 1923. Nejvýznamnější dálkovou trasou vzniklou v Československu byla Cesta hrdinů SNP, která začala vznikat od roku 1957 a vedla z Bratislavy a od roku 1964 z Devína až na Duklu. Další turistické trasy začaly v České republice vznikat hlavně ve 21. století, přičemž část se inspirovala poutní cestou do Santiaga de Compostela a tím vznikla v roce 2011 například Cyrilometodějská stezka, která končí na Velehradě. Dálkové trasy u nás také vznikaly díky inspiraci z dálkových tras v USA jedná se hlavně o projekt Stezka Českem, který vznikl v roce 2020. V roce 2021 se zakladatele Stezky Českem spojily dohromady s nadšenci z Cesty hrdinů SNP, KČT a KST a společně vytvořili dálkovou pěší trasu pod názvem Czechoslovakia trail.

Poslední část mé bakalářské práce se zabírala analýzou vybraných dálkových tras. Dálkové trasy jsem analyzoval pomocí multikriteriální analýzy a vytvořil jsem index náročnosti pro vybrané dálkové trasy v České republice. Mezi nejnáročnější trasy patřily Jižní stezka a Severní stezka Českem, přičemž jejich náročnost byla zapříčiněna hlavně vzdáleností, převýšením, počtem dní nutných k absolvování a průměrnou vzdáleností od obchodu. Naopak mezi nejméně náročné dálkové trasy patřili téměř všechny Cyrilometodějské stezky, což bylo způsobeno malou vzdáleností a časovou nenáročností.

Na práci by se dalo navázat podrobnější multikriteriální analýzou dálkových tras například v Evropě a poté mezi sebou dálkové trasy porovnat a zjistit jestli je náročnost dálkových tras stejná v Česku jako v zahraničí, nebo jestli existují náročnější trasy. Také by se budoucí práce mohli více zaměřit na ekonomický a ekologický vliv dálkových tras v České republice, protože v současnosti neexistují žádné odborné články na tohle téma.

Summary

The main part of the bachelor thesis dealt with the research of long-distance hiking trails and the analysis of the development of long-distance trails in our country.

The research on long-distance trails surveyed the characteristics and motivations of long-distance hikers to go on long-distance hiking trails in our country. Using foreign literature, I studied the differences between Czech long-distance hikers and foreign hikers. My research on the characteristics of long-distance hikers shows that long-distance hikers are university educated, in the age group of 18 to 64 years, prefer to walk a route between 100 km to 250 km, wander alone and prefer to walk the trail in one go. I learned that in all the researched articles and also as in my research, the main motivation for long-distance hikers to go on a long-distance trail is the physical and sporting challenge, spending time in nature and then learning about culture and history. The biggest differences were between the motivation to explore oneself, the search for life meaning and the company of other tourists, which were more motivating for long-distance tourists abroad than from the Czech Republic. I learned that religion was one of the least important motivations for embarking on a long-distance hiking trail, and even on pilgrimage trails it was not a central reason for making a pilgrimage.

The second core section focused on the development and analysis of long-distance trails in the Czech Republic. The first long-distance trail in the Czech Republic began in 1902 in Varnsdorf, where representatives of German hiking associations operating at that time in northern Bohemia and southern Lusatia met. The route is called Blauer Kammweg or Modrá hřebenovka. The idea was to create a marked trail through the peaks of the Lusatian Mountains. Other long-distance hiking trails began to develop in the Czech Republic after the First World War, mainly in Slovakia, the first of which was the Štefániková cesta, which was established in the Moravian-Slovak border region in 1923. The most important long-distance trail established in Czechoslovakia was the SNP Cesta hrdinů, which began in 1957 and started from Bratislava and from 1964 from Devín to Dukla. Other hiking trails began to be created in the Czech Republic mainly in the 21st century, some of them inspired by the pilgrimage route to Santiago de Compostela, which resulted in the Cyril and Methodius Trail in 2011. Long-distance trails in the Czech Republic were also inspired by long-distance trails in the USA, especially the Stazeka Českem project, which will be established in 2020. In 2021, the founders of the Stezka Českem joined together with a group of enthusiasts from the Cesty hrdinů SNP, KČT and KST to create a long-distance hiking trail called the Czechoslovakia trail.

The main part of the chapter on the development and analysis of long-distance trails dealt with the analysis of selected long-distance trails in the Czech Republic. Using a multi-criteria analysis, a difficulty index was created, thanks to which I found out which trails are the most difficult in the Czech Republic. The most challenging route in our country was the Severní and Jižní Stezka in the Czech Republic.

Seznam literatury a zdrojů

- AMERICAN MULE MUSEUM. HISTORY OF THE JOHN MUIR TRAIL [online]. c2023 [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://www.mulemuseum.org/the-john-muir-trail.html>
- APPALACHIAN TRAIL CONSERVANCY. Media Room [online]. c2024 [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://appalachiantrail.org/our-work/about-us/media-room/>
- ArcČR 500 [online]. Praha: ARCDATA PRAHA, 2016 [cit. 2022-12-29]. Dostupné z: <https://www.arcdata.cz/>
- CAMINO WAYS. The History of the Camino de Santiago [online]. 2023 [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://caminoways.com/the-history-of-the-camino-de-santiago>
- CESTA SNP. História Cesty hrdinov SNP [online]. [cit. 2024-01-19]. Dostupné z: <https://historia.cestasnp.sk/>
- Collins-Kreiner, N. 2010 'Researching pilgrimage', *Annals of Tourism Research*, 37(2), pp. 440–456. doi:10.1016/j.annals.2009.10.016.
- Collins-Kreiner, N., Kliot, N. 2017. Why do people hike Hiking the Israel national trail. *Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie* 108
- CROWLEY, Richard. Thru-hiking and Why People Do It. Atlanta, 2018. Theses. Georgia State University.
- CYRILOMETODĚJSKÁ STEZKA. Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje (EKSCM) [online]. c2021 [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: <https://www.cyril-methodius.cz/cs/about-us/>
- CZECHOSLOVAK TRAIL. Czechoslovak Trail [online]. 2021 [cit. 2024-01-19]. Dostupné z: <https://www.czechoslovaktrail.eu/>
- Digance, J. 2006. Religious and secular pilgrimage. In D. J. Timothy & D. H. Olsen (Eds.), *Tourism, religion and spiritual journeys* (pp. 36–48). London and New York: Routledge
- Elsrud, T. 2001 Risk creation in travelling. *Annals of Tourism Research* 28, 601.
- Elsrud, T. 1998 Time creation in travelling. *Time and Society* 7, 311–313.
- EUROPEAN RAMBLERS ASSOCIATION. [online]. c2024 [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://www.era-ewv-ferp.org/>
- EUROREGION GLACENSIS. Obnova Hřebenovky je v plném proudu [online]. c2012 [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: <https://www.euro-glacensis.cz/clanky-obnova-hrebenovky-je-v-plnem-proudu.html>
- Graave, Elisabeth J.E; Klijs, Jeroen; and Heijman, Wim 2017. The Economic Impact of Pilgrimage: An economic impact analysis of pilgrimage expenditures in Galicia, *International Journal of Religious Tourism and Pilgrimage*: Vol. 5: Iss. 3, Article 7. Dostupné z: <https://arrow.dit.ie/ijrtp/vol5/iss3/7>
- GREEN BELLY. The Rise of Thru-Hiking [History from 1920 to 2022] [online]. 2020 [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://www.greenbelly.co/pages/the-rise-of-thru-hiking>

GROSS, Rachel S. Ultralight: Commercializing Lightweight Backpacks for Long-Distance Hiking. Online. The International Journal of the History of Sport. 2022, roč. 39, č. 1, s. 22-41. ISSN 0952-3367. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/09523367.2021.1917552>. [cit. 2024-02-05].

Happ, E., Hofmann, V., Schnitzer, M. 2021. A look at the present and future The power of emotions in the interplay between motivation, expectation and attitude in

HŘEBENOVKA. Historie Hřebenovky [online]. c 2020 [cit. 2024-01-19]. Dostupné z: <https://www.hrebenovka.cz/cs/co-je-hrebenovka/historie-hrebenovky.html>

HŘEBENOVKA. Hřebenovka českým Švýcarskem [online]. 2023 [cit. 2024-02-03]. Dostupné z: <https://www.hrebenovka.com/>

Jiří Šubrt 2016. Peregrinatio Paulae ad loca sancta v Jeronýmově dopise 108. Listy filologické (Folia philologica), 139, pp.7–24.

Kato, K., Prozano, R. N. 2017. Spiritual (walking) tourism as a foundation for sustainable destination development Kumano-kodo pilgrimage, Wakayama, Japan.

KLUB ČESKÝCH TURISTŮ. Historie KČT [online]. [cit. 2024-01-19]. Dostupné z: <https://kct.cz/historie#zacatky>

KLUB ČESKÝCH TURISTŮ. Oficiální stanovisko KČT k projektům Cesta Českem a Via Czechia [online]. 2021 [cit. 2024-02-02]. Dostupné z: <https://kct.cz/clanky/oficialni-stanovisko-kct-k-projektum-cesta-ceskem-a-via-czechia>

KOFOLA. Česku odstartoval celorepublikový dobrovolnický projekt na opravu turistických cest - Stezky z lásky [online]. 2023 [cit. 2024-01-23]. Dostupné z: <https://www.kofola.cz/aktuality/v-cesku-odstartoval-celorepublikovy-dobrovolnicky-projekt-na-opravu-turisticky-ch-cest-stezky-z-lasky>

LESY ČR. Dvacet nouzových útulen letos postaví Lesy ČR [online]. 2024 [cit. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://lesy.cz/tiskova-zprava/dvacet-nouzovych-utulen-letos-postavi-lesy-cr-u-stezky-ceskem/?fbclid=IwAR2BveJ77oW89I-DQ54J2ZHD9dUMI1BXGrrR5DPYif7LwkXHS-ZtKApiGnc>

Mapy.cz [online]. Praha: Seznam.cz, 2024 [cit. 2022-12-29]. Dostupné z: <https://www.arcdata.cz/>

Moore, R. L., and K. Barthlow. 1998. The economic impacts and uses of long-distance trails. Prepared for U.S. Department of Interior National Park Service. Raleigh, NC: North Carolina State University Department of Parks, Recreation and Tourism Management."

MY TRAILS. The GR Routes: Long-Distance Hiking Along the Trails of Western Europe [online]. 2023 [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://mytrails.info/en/the-gr-routes-long-distance-hiking-along-the-trails-of-western-europe/>

Nilsson, M., Tesfahuney, M. 2016. Performing the "post-secular" in Santiago de Compostela. Annals of Tourism Research 57, 18-30

OFICINA DE ACOGIDA AL PEREGRINO. Información Estadística Oficina peregrino [online]. 2023 [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://oficinadelperegrino.com/en/statistics-2/>

PACIFIC CREST TRAIL ASSOCIATION. PCT visitor use statistics [online] c1998-2024 [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://www.pcta.org/our-work/trail-and-land-management/pct-visitor-use-statistics/>

PACIFIC CREST TRAIL ASSOCIATION. Trail magic and trail angels [online]. c1998-2024 [cit. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://www.pcta.org/discover-the-trail/thru-hiking-long-distance-hiking/trail-magic-and-trail-angels/>

PILGRIM. HISTORY OF THE CAMINO DE SANTIAGO [online]. c2019 [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://www.pilgrim.es/en/plan-your-way/history/>

Redpath, A. 2016, For the love of long walks: Impact of long-distance trail thru-hikes in the United States on environmental attitudes in relation to sustainability, Prescott College.

SARAE, KENNA. THE TREK. How Climate Change Affects Long-Distance Hiking [online]. 2020 [cit. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://thetrek.co/how-climate-change-affects-long-distance-hiking/>

SILVERLIGHT. History of hiking [online]. 2021 [cit. 2024-01-18]. Dostupné z: <https://silverlight.store/posts/history-of-hiking/>

STEZKA ČESKEM. Etapy. Online. C2021. Dostupné z: <https://www.stezkaceskem.cz/etapy/>. [cit. 2024-01-22].

STEZKA ČESKEM. Nenechávej stopy [online]. c2021 [cit. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://www.stezkaceskem.cz/nebud-prase/>

UKLIÐME ČESKO. Uklidme Stezku Českem [online]. [cit. 2024-01-22]. Dostupné z: <https://www.stezkaceskem.cz/wp-content/uploads/Uklidme-Stezku-Ceskem-Pojdme-se-vydat-do-hor-a-v-prubehu-dvou-vikendu-spolecnymi-silami-uklidit-prirodu-po-cele-trase-Stezky-Ceskem-Uklid-bude-probihat-o-vikendech-11.-12.6-a-25.-26.6.-V-ramci-prvn-1.pdf>

Vistad, O. I., Øian, H., Williams, D. R., Stokowski, P. 2020. Long-distance hikers and their inner journeys On motives and pilgrimage to Nidaros, Norway. Journal of

Seznam použitých zkratk

Cs: Cyrilometodějská stezka

ČR: Česká republika

E1 až E12: Evropské dálkové trasy

GR: Grandes routes neboli Grande Randinnés

INT: izraelský národní trail

KČT: Klub českých turistů

KST: Klub slovenských turistů

PCT: Pacific crest trail (pacifická hřebenovka)

SNP: Slovenské národní povstání

USA: Spojené státy americké

Seznam grafů, obrázků a příloh

Seznam grafů:

- Graf. č. 1 pohlaví respondentů
- Graf. č. 2 Věkové kategorie respondentů
- Graf. č. 3 Vzdělání respondentů
- Graf. č. 4 Kdy jste se poprvé dozvěděli o dálkových trasách
- Graf. č. 5 Kdy jste poprvé absolvovali dálkovou trasu
- Graf. č. 6 Jaká je Vaše preferovaná vzdálenost
- Graf. č. 7 V jakém počtu preferujete putovat
- Graf. č. 8 Jak preferujete přenocovat
- Graf. č. 9 Jak nejčastěji zdoláváte dálkové trasy
- Graf. č. 10 Vydali byste se znovu na dálkovou trasu
- Graf. č. 11 Jaké je vaše motivace k vykonání dálkové trasy: trávení času v přírodě
- Graf. č. 12 Jaké je vaše motivace k vykonání dálkové trasy: poznání sama sebe a hledání životního smyslu
- Graf. č. 13 Jaké je vaše motivace k vykonání dálkové trasy: poznávání kultury a historie
- Graf. č. 14 Jaké je vaše motivace k vykonání dálkové trasy: fyzická a sportovní výzva
- Graf. č. 15 Jaké je vaše motivace k vykonání dálkové trasy: být o samotě
- Graf. č. 16 Jaké je vaše motivace k vykonání dálkové trasy: náboženství
- Graf. č. 17 Jaké je vaše motivace k vykonání dálkové trasy: společnost dalších turistů

Seznam obrázků:

- Obr. č. 1 Severní větev Stezky Českem
- Obr. č. 2 Výškový profil Severní větve Stezky Českem ze západu na východ
- Obr. č. 3 Jižní větev Stezky Českem
- Obr. č. 4 Výškový profil Jižní větve Stezky Českem ze západu na východ
- Obr. č. 5 Hřebenovka a Hřebenovka západních Krušných hor
- Obr. č. 6 Výškový profil Hřebenovky z Tiských stěn na Praděd
- Obr. č. 7 Výškový profil západní Krušnohorské Hřebenovky z trojmezí u Hranic do Loučné pod Klínovcem
- Obr. č. 8 Cyrilometodějské stezky v České republice
- Obr. č. 9 Výškový profil Cyrilometodějské stezka z Visly do Velehradu

Obr. č. 10 Výškový profil Cyrilometodějské stezky ze Skalky u Trenčína do Velehradu

Obr. č. 11 Výškový profil Cyrilometodějské stezky z Roztok do Velehradu

Obr. č. 12 Výškový profil Cyrilometodějské stezky ze Svatého Kopečku do Velehradu

Obr. č. 13 Výškový profil Cyrilometodějské stezky z Hodonína přes slovanské hradiště v Mikulčicích ke kapli sv. Klimenta

Obr. č. 14 E10 v České republice

Obr. č. 15 Výškový profil E10 z Varnsdorfu na nejvýchodnější bod ČR

Seznam příloh:

Příloha č. 1 Dotazník dálkové turistické trasy (poutě)

Příloha č. 2 Index náročnosti

Přílohy

Příloha č. 1

Máte zkušenosti s dálkovým turistickým pochodem nebo poutí*

Ano

Ne

Jaké je Vaše pohlaví*

Žena

Muž

Ostatní

Vyberte Vaši věkovou skupinu *

0-17 let

18-64 let

65 a více

Jaké je Vaše vzdělání *

Základní vzdělání

Střední vzdělání bez maturity

Úplné střední vzdělání (s maturitou) a vyšší odborné

Vysokoškolské vzdělání

Motivace k vykonání dlouhé dálkové trasy (poutě)

Seřadte na škále od vůbec není důležité až po velmi důležité následujících sedm možností:

	Vůbec není důležité	nedůležité	neutrální	důležité	Velmi důležité
Cesta k poznání sama sebe a hledání životního smyslu *	☒	☐	☐	☐	☐
Náboženství *	☒	☐	☐	☐	☐
Trávení času v přírodě *	☒	☐	☐	☐	☐
Poznávají historie a kultury *	☒	☐	☐	☐	☐
Společnost dalších turistů *	☒	☐	☐	☐	☐
Fyzická a sportovní motivace *	☒	☐	☐	☐	☐
Být o samotě *	☒	☐	☐	☐	☐

Kdy jste se poprvé dozvěděl o dálkových trasách (poutích)*

V posledních 2 letech

Před 3-5 lety

Před více než 5 lety

Kdy jste poprvé absolvovali dálkovou trasu (poutě)*

V posledních 2 letech

Před 3-5 lety

Před více než 5 lety

Jaká je Vaše preferovaná vzdálenost *

do 100 km

od 100 km do 250 km

více než 250 km

V jakém počtu preferujete putovat*

Putuji sám

Ve 2. osobách

Ve více než 2. osobách

Jaké preferujete přenocování*

Stan

spaní pod širákem

Turistické přístřešky

Ubytování (Hotel, Hostel...)

Jak nejčastěji zdoláváte dálkové trasy (poutě) *

Preferuji ujit trasu najednou

Preferuji si rozdělit trasu na více částí

Je podle Vás dálková turistika ekologicky udržitelnější než jiné typy turistiky*

Ano

Ne

Zajímáte se ultralight filozofii (cestování na lehkou)*

ano

ne

Preferujete české eshopy s ultralight produkty?*

ano

ne

Kolik jste utratily za ultralight produkty?*

Do 5 000 Kč

5 000 Kč až 20 000 Kč

více než 20 000 Kč

Vydali byste se znovu na dálkovou trasu (poutí)?

Ano

Ne

Příloha č.2

Příloha 2. Zvolená kritéria indexu náročnosti část 1

Kritéria Indexu							
kritérium 1	váha	kritérium 2	váha	kritérium 3	váha	kritérium 4	váha
Celková vzdálenost (km)	5	Průměrná vzdálenost od obchodu (km)	5	Průměrná vzdálenost od pohostinství	3	průměrná vzdálenost od ubytování	3
méně než 200	1	méně než 13	1	méně než 10	1	méně než 10	1
200 až 499	2	13 až 19	2	10 a více	2	10 a více	2
500 a více	3	20 a více	3				

Příloha 2. Zvolená kritéria indexu náročnosti část 2

Kritéria Indexu							
kritérium 5	váha	kritérium 6	váha	kritérium 7	váha	kritérium 8	váha
převýšení (m)	4	Převýšení na 25 km	5	počet dní na 25 km za den	5	počet dní na 35 km za den	5
méně než 5 000	1	méně než 200	1	méně než 10	1	méně než 10	1
5 000 až 14 999	2	200 až 499	2	10 až 20	2	10 až 20	2
15 000 a více	3	500 a více	3	21 a více	3	21 a více	3

Příloha 2. Intervaly skóre jenž byli zvoleny k určení náročnosti trasy

min	35
max	99
lehká	35-55
středně těžké	56-77
Těžké	78-99

* Čím vyšší skóre tím více náročné

Příloha 2. výsledky z výzkumu část 1 *(zkratka Cs=Cyrlometodějská stezka)

Trasy	Vzdálenost od obchodu	Průměrná vzdálenost od pohostinství	průměrná vzdálenost od ubytování	převýšení	převýšení na 25 km	vzdálenost
Severní stezka	41	9	11	29 365	1175	975
Jižní stezka	21	12	15	20 881	835	1101
Hřebenovka Praděd	17	8	10	20 879	835	493
Hřebenovka Karlovarsko	13	10	13	4922	197	134
Cs Visla	12	7	9	9 928	397	206
Cs Skalka u Trenčína	12	11	13	3 534	141	86
Cs Praha	12	8	12	10 037	401	436
Cs Olomouc	13	8	18	1 775	71	112
Cs Hodonín	9	8	11	871	35	77
E10	11	8	14	9 971	399	482

Příloha 2. výsledky z výzkumu část 2

Počet dní 25 km denně	počet dní 35 km denně
39	28
44	31
20	14
5	4
8	6
3	2
17	12
4	3
3	2
19	14

Příloha 2. Hodnoty indexu náročnosti dle dálkových tras

Trasy	Index náročnost
Severní stezka	96
Jižní stezka	99
Hřebenovka Praděd	71
Hřebenovka Karlovarsko	46
Cyrlometodějská stezka Visla - Velehrad	49
Cyrlometodějská stezka Skalka u Trenčína - Velehrad	38
Cyrlometodějská stezka Praha - Velehrad	62
Cyrlometodějská stezka Olomouc - Velehrad	43
Cyrlometodějská stezka Hodonín – kaple sv. Klimenta	38
E10	62